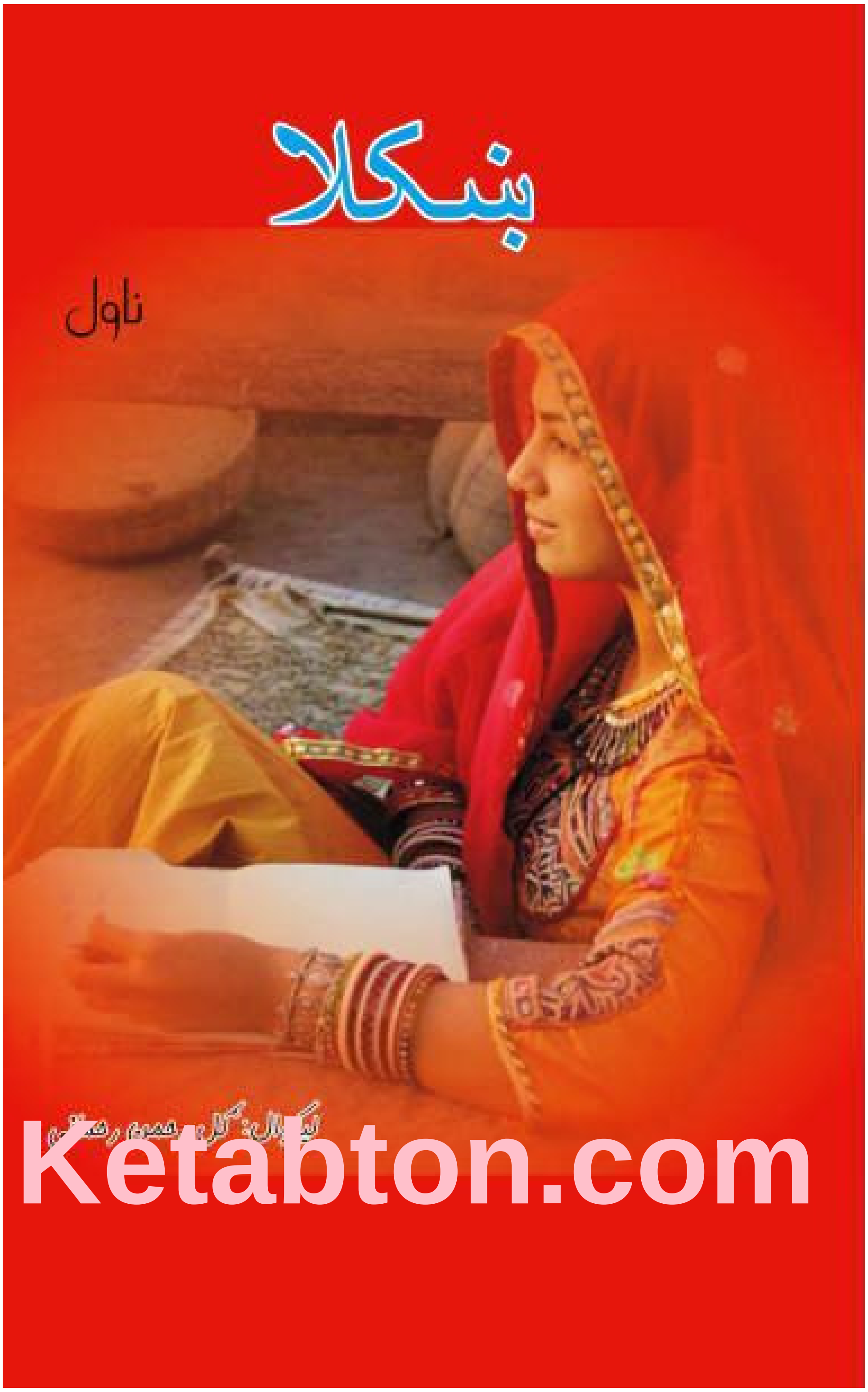
بنگلا
ناول
Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب پېژندنه

دکتاب نوم: ښکلا
لیکوال : ګل رحمن رحماني
خپرونکی: ګودرخپرندویه ټولنه
کمپوزګر: بختیارتلاش
ډېزاین: صادق الله صادق
چاپ شمېر: ۲۰۰۰
دخپرېدوکال: ۱۳۸۹هجري لمریز
انترنیت خپروونکی: اجمل اکبري

ډالۍ

خپلې ګرانې مورته چې زموږ دکورنۍ خوښۍ پرې راغونډې دي اوله خدایه ورته له مانه اوږ دعمرغواړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هلمند د اریږېدلې ښکلا

هلمند یو وخت د پښتنوالې په ټولو ځانګړتیاوو ډک نوم وو او دنوم په اخیستو به یې د هرچا په زړه کې یو ډول رعب او عظمت په څپو شو هلمند ښکلی وو، ښایسته وو ، د غیرتونو او ننګونو کور وو ، او د پښتنو د سر شمله وه د هلمند پراخې ځمکې د ګران هېواد د طبیعي ښکلا یو مستند انځور وو خو اوس هرڅه بل ډول وو زه په خپل دې ناول د غه لیکنه داسې مهال کوم چې همداوس هم په دغه سیمه کې د مشترک په نام عملیات په جوش سره روان دې بهرنیو او افغان ځواکونو د مارجې د سمسورې سیمې د نیولو لپاره دومره لوی فوځي عشرکړی چې ته به وایې دکوم هېواد د نیولو هوډ یې کړی لا هم د ښکلا غوندې د ګڼو هلمندی پېغلو کډې له دغه سیمې روانې دي خو په کومه خوا؟ د چا کره ؟ چېرته او د چا لپاره ؟ د اهغې پوښتنې دي چې لا یې هم زما سره ځوا ب نه شته او په دې ناول کې هم راسره راته پیدا نه شوې په دغه سیمه چې اوس هم کوم ناورین روان د ی نو نړیوال څه چې په کابل کې زموږ مشران هم نه دي وربا ندې ډ یر کم خلک به اوس په دې پوهېږي چې د اد پښتنو او پښتون ولس په ضد د چا پر یکړه وه او څومره پښتانه په کې په نوروښونو خپل شوي دي زه نه غواړم خپلې خبرې اوږدې کړم ځکه د همدې لپاره مې دغه ناول لیکلی دیوریښتینی داستان دی او دیوې هلمندی نجلۍ ښکلا داستان بیانوي چې څنګه یې ژوند تلا ترغه شو او د چا ایثار بېرته پخوانۍ خوښې ورته راستنه کړه د دغه داستان عجیبه پېښې د کابل له قمبر څلورلارې څخه پې لېږي چې اوس هم په کې ګڼ هلمندي مهاجر مېشت دي او هرچا ته د سوال لاس اوږدوي وروسته یوه برخه د ښکلا په لیکنو کې راغلې ، په ښارکې دیوه کلیوال ځوان هغه حالت انځورشوی چې کله هم له ښار سره جوړ نه راځي نور ې پېښې په لښکرګاه او پېښور کې بیان شوې دي او په کابل کې پای ته رسېږي ښه خبره په کې داده چې ښکلا ته یو بل سلطان او سلطان ته یوه ښکلا پیدا کېږي په دې هیله چې دغه داستان په مینه ولولی .او بیا یادونه وکړم چې د ازما دویم ناول دی خو ترلومړي لیکل شوي ناول وړاندې خپرېږي.

په پای کې له خپل ملګري فرهنګي او فرهنګپال او دګو درخپرندویې ټولنې د مشرعزت الله ځواب د دغه کتاب د سمبالونکې او خواږه دوست قاري صیب قدرت الله تائب نه په ځانګړې ډول مننه چې دغه ناول خپروي او ستاسې ترګوتو یې دررسوي د ګران ملګري او ژورنالست عزیزا تل نه مننه چې زما په اړه یې یوڅه ولیکل او دغه ناول په چاروکې یې مرسته وکړه ، د صفاراډیو د پیاوړې تخنیکر او هڅاند زلمي بختیار تلاش دې هم کودروداني وي چې دغه خورې ورې پاڼې یې په کم وخت کې کمپوزکړې د ټولو ښه غواړم خدا ی یې په ټولو چاروکې کامیاب لري

ستاسې ټولو د مینې پوروړی

ګل رحمن رحماني

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳۸۸\۱۲\۵کب
دصفاراډیودخپرونومدیریت
جلال اباد ښار

یوڅه ددې داستان دلیکوال په اړه

دخیال اوتصور دماڼیو انځورګرشاعر ښاغلی ((ګل رحمان رحماني)) له نن څخه څلورویشت پسرلي وړاندې د وردګوولایت په چک ولسوالۍ کې داروابښادمولوي ((عبدالرازاق)) په دیندار‌ه او فاضله کورنۍ کې دې فاني نړۍ ته سترګې غړولې دي. دی لومړنۍ زده کړې یې دچک ولسوالۍ پورې اړوند د حضرت((عمرفاروق په لیسه کې سرته رسولي او په همدې لېسې څخه په ښه درجه فارغ شوی.
اوس مهال ښاغلی ګل رحمان ((رحماني)) دننګرهار پوهنتون کې د پښتو ادب دوروستي کال زده کړیال دی.دی لا داتم ټولګي زده کونکی وو چې دشعراو ادب ښاپیرۍ په خپله رنګینه غیږ کې راونغاړلو او دښکلاخالق ورباندې د دغه ستر نعمت لورېنه وکړه.ښاغلی ګل رحمان ((رحماني)) ددې تر څنګ چې ځوان، پیاوړی ،هڅاندا اونازک خیاله شاعر اولیکوال دی یو زیرک اوخوش میذاجه ژورنالیست هم دی او په دغه ډګر ګې یې کارونه دستایلووړدي.ښاغلي د چاپي رسنیو تر څنګ یوشمېر غږیزو رسنیو سره هم کار کړی چې اوس مهال د((صفا)) راډیو دخپرونو دمدیرپه توګه خپله دنده په مخ وړي.
دښکلا ناول دلیکوال څلورم چاپي اثر دی او دبندیوان ((ناول))،پرې شوي تاکونه ((لنډۍ کیسې)) اوتلپاتې درد ((هنري نثرونه)) یې دچاپ لارې څاري.
ښکلا ناول افغاني ټولنې ته داوسمهالوورپېښو کړاونو هېنداره ده او دغه انځور پکې لیکوال ډېر په مهارت انځور کړی.نو په دې هیله چې دغه په زړه پورې داستان ترپایه ولولئ او یو څه ادبي تنده موپرې خړوب شي.
په پای کې ددغې ټولګې دچاپ کېدو مبارکي هڅاند شاعر لیکوال او ژورنالېست ښاغلي ګل رحمان ((رحماني)) ته په علم او ادب کې دلاښوپنځونواوپرمختګونوهیله کوم .خدای (ج)دې وګړي چې دغه ناول دلوستونکودخوښې وړوګرځي دپښتوادب په زولۍ کې دیوه غوره زیاتونه شي.په قلم اوعلم یې دې برکت وي له الله څخه ورته په راتلونکې کې دلا بریاوو او دلازیاتو خدمتونو حوصله غواړم
په درنښت
عزیز((اتل))
جلال کوټ-صفاراډیو دفتر
۱۳\حوت\۱۳۸۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ابراهیم بن ادهم جومات ته به د لمانځه لپاره د ښار هغه عمر خوړلي کسان راتلل چې د ژوند اوږدې تجربې به یې پای ته رسولې وې، او اوس به یې د ژوند یوه زیاته برخه په راز او نیاز او یا هم د ځوانۍ په رنګینو ګناهونو د اوښکو تویولو لپاره ځانګړې وه ددغه بوډاګانو په زړونو کې د پښېمانیو او سلګیو را الوتی طوفان یوازې هغه چا ښه حس کولی شوای چې د ګناهونو ډکه ځواني ترې تللې وه او اوس لکه دمنې پاڼه هرې سیلۍ ورسره اخیستل ، ځېنې بیا داسې کسان وو چې د ابراهیم بن ادهم د سخاوت او قربانیو کیسې به یې اورېدلې وې هغوی به فکر کاوه چې ادهم صیب به ددغه جومات په کوم محراب کې ناست وي او دوی به یې ووینې خو داټول د بوداګانو اندونه دي، اروا پوهنه وایي چې په بوډاتوب کې انسان بېرته د ماشومتوب خواص غوره کوي د هغوی غوندې یې خفګان،خوښي او باور په وړو خبرو وي خو ددوی ترمنځ ګډ ټکی بیا هم سپېڅلتیا ده نوی ماشوم چې کله د خپلې مور په غېږ کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نړۍ ته سترګې وغړوي د هغه تنکۍ ګلغوټۍ په څېر وي چې یو سهار واشي په بڼ کې خپلې وړمې او رنګونه خواره کړي او کوم نسیم یا سیلۍ یې لاهم له پاڼو سره لوبې نه وي کړې، بوډاګان که د راون پوهنې له نظره ماشومانو ته ورته کېږي نو بیا د هغوی په سپېڅلتیا اعتراف هم دهغوی حق دی په داسې عمر کې دیو بوډا سره تر ټولو وروستۍ سرمایه د هغه اوښکې وي چې هر چاته یې په مینه او عاجزۍ ډالۍ کوي.

د ابراهیم بن ادهم د جومات په غولي بیا نه یوازې دغه ډالۍ سهاراوماښام په تیاروکې وړاندې شوې بلکې ډېرو ماتو خوړلو ځوانانو هم په تیارو کې د سوڼ سوڼ اوازونه اوچت کړیدي ، د ښځتن په وړاندې یې ددې ډالۍ په وړاندې کولو کې ځان کم نه دی راوستی.

داجومات دومره عصري او ښکلی نه وو خو ښکلا یې په دې کې وه چې د ښار د شورماشور نه لرې دیوې کوچنۍ غونډۍ په لمن کې جوړ وو او لاره یې هم په ډېرو واټونو او کوڅو کې نه وه چې د لمونځ کوونکو لمونځ او عبادت ته دې د ریا ګوته ونیول شي د جومات دغولي په یوه برخه کې لاهم پوزۍ هوار وو د برق په ځای په کې تېلي ځیراغونه او شمعې لګېدلې او دېوالونه یې د ختو وود چت لرګیو او د اوداسه ځایونه یې له واره سرې پوهول چې دا جومات د ښارله نوروکورونواوودانیونه څومره مشر دی همدغه ځانګړیتاوو جومات ته دا ویاړ ورپه برخه کړی وو ،چې په ورننوتو به د هر چا له سره دنیاوي خیالونه ووتل او په زړه کې به یې یو ډول تسکین او ارام لمن هواره کړه.

دا سې فکر به دې کاوه چې د اصحابو کرامو د وخت په کوم جومات کې په عبادت لګیایم په ذهن کې به ضرور ورته دد غه جومات د جوړونکو هغه انځورونه راتلل چې په ډېر ویاړ سره د ښار په دغه څنډه کې د یوې شنې غونډۍ په لمن کې لګیا دي او جومات جوړوي دیوې دنګې منارې لپاره ختې پخوي او له ډېر زحمت وروسته یو داسې ښکلې او رنګه مناره ورجوړوي چې اوس هم د چا په وس کې نه شته او بیا یې دیو داسې چا نوم پرې ږدي چې بشریت یې لاهم د احسانونو پوروړی دی.

د جومات په غولي دهوارو شوو پوزو په مخ د مخکینیو کسانو د سجدو نښې شته دا پوزي د هغو د تندي او ګونډو خاپونه لا هم د یوه سپېڅلي امانت په توګه ساتي او ډېر ځله ورته د یو چا پام هلته اړوي چې پرې د سجدې لګولو ویاړ ور په برخه شي شاید د هغوی د سلګو او دعاګانو ازانګې هم د جومات په کوم کونج کې خوندي وي خو له غوږونو یې به لا هم هغه پردې نه وي لرې شوې چې دغه سپېڅلو ازانګو د اورېدو مخه نیسي د جومات ملا امام ملاشمس الدین هم یو نېک انسان دی چې ددغه جومات د امامت لپاره مناسب څه چې هرچافکرکاوه چې خدای(ج) د دغه جومات د امامت لپاره پیدا کړی دی.

هغه په هر څه پوهېږي د ابراهیم بن ادهم دومره کیسې یې یادې دي چې په یوه کتاب کې به هم نه وي راغلې یا که وي هم نو څوک یې د ملا شمس الدین غوندې په ځانګړي طرز نه شي ویلی هغه د یوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېښې یا د پېغمبرانو د کیسو په بیان کې ددومره انځور ګرۍ او تمثیل نه کار اخلي چې د اوریدونکو خولې ورته له ډېرې حیرانۍ وازې پاتې وي او په خیال کې هم د سحنې په یوه برخه کې روان وي.
له کلي نه د کابل ښار ته زموږ راکډه کېدل یوه ذره هم زما په طبعه نه وو خو پلار مې وېل چې په کلي کې مو ګوزاره نه کېږي زه هلته په دنده کې وم او زړه مې دلته راختلی وي ما په بار بار د هغه ددغه پرېکړې مخالفت کاوه زه نه پوهېږم چې ولې مې په زړه او په ذهن کې د کلي ښکلا دومره واکمنه وه چې زه یې آن د پلار د خبرو په مقابل کې ودرېدو ته هڅولم ما له غرونو، سیندونو او کروندو سره دومره پیوند اخیستی وو چې پوره څو کاله د خپل پلار ددغه ارادې په مخ کې خنډ شوم د هغه د سترګو او سرګردانیو ګناه مې په غاړه واخیسته په سر کې را باندې دا شکونه هم وو چې د خپل تره باز محمد کاکا له لور ښکلا سره مینه لرم او د هغه جادویي او غرنۍ ښکلا د پلار په وړاندې د ودرېدو ګناه ته مجبور کړی یم او په کلي کې د پاتې کېدو زولنې یې پښو ته را اچولې دي.
دهغوی دا شکونه هم بې ځایه نه وو زه په ښکلا له زړه نه مین وم هغه یوه داسې نجلۍ وه چې د یوه کلیوال ښایست ټولې ځانګړتیاوې اوصفتونه په کې راجمع وو او د لرغونو کیسو د ښکلو ښاپېریو څېره په کې تراشل شوې وه هغې هم زه خوښولم او دغه پېغام یې څو ځله د عقابې سترګو له بامه رارسولی وو خو موږ له ماشومتوبه سره نااشنا وو او یو بل ته دیو نا ویلي راز غوندې ښکارېدو موږ د هغوی د کورونیو تر منځ ان له هغه مهاله د تربګنت او دښمنۍ تور دېوالونه ولاړ وو او یو د بل سره مو خبرې نه کولې د هغوی ددروازې او کوڅې په مخ کې به له تېرېدو سره هم زما پلار غوږونه راباندې تاوول او په زوره به یې راته ویل
((وه ځونیمرګ شې تربوردې دی !))
زه د خپل پلار په دې کړو ان له هماغه مهاله حیران وم که زما بازمحمد کاکا یو ساده دکاندار وو خو پلار مې هوښیار انسان وو اویا د کلیوالو په خبره پنتوني (پوهنتوني) وو هغه به چې په کابل کې هم زموږ کوم کلیوال ولیده نو ددې په ځای چې د کور حال احوال واخلي نو د کور پوښتنه به یې ورڅخه کوله چې سلطان خوبه د بازمحمد د زامنو سره کار نه لري؟
خو زه ښه نه پوهېدم چې زما د پلار مطلب څوک دي موږ ان د ماشومتوبه سره مرور وو ددې مرورتوب سره سره ښکلا زما په زړه کې وه او په د یوه ښکلي انځور په څېر به مې په شپو شپوورسره خبرې کولې خو د پلار غوصې او د بازمحمد کاکا قهرجنو سترګو به دغه انځور پیکه کولو د اوړي دموسم په ماښامونو به چې هغوی په برنډه ناست وو نو ما به د بالاخانې د کړکۍ پرده کش کړه او له چولوبه مې غلي غلي د ښکلا دوی انګړ ته ورکتل ښکلا به د ورونو او مور په مخ کې ناسته وه او د مور پښې به یې چاپي کولې..

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ کور ته لار دهغوی په دروازه راتېرېدله یوه ورځ له ښوونځي په تفریح کې را وتښتېدم ګورم چې د باغچې په مخ کې ښکلا زما کوچنۍ خور درولې او هغه ورنه ځان خلاصوي ښکلا ورته وایي سلطان څنګه دی له ښوونځي څه وخت راځي ؟

زما په راښکاره کېدو ښکلا په منډه کورته ننوته او خور مې حیرانه پاتې شوه لکه کومه لویه ګناه یې چې کړې وي مخکې له دې چې زه ورته څه ووایم په عاجزانه لهجه په خبرو شوه.

سلطان لالا په زوره یې درولې وم، غوږونه یې لاته تا و کلل.(کړل)

که څه هم زما په زړه کې د خوښیو طوفان را لوتی وو او د هغه څه په اړه پوهېدم چې له مودو مودو یې د شک او ګومان په تیارو کې ډوب کړی وم خو خورته مې یوه وړه څپېړه ورکړه او د کور په لور روان شوو خو زما په څېره کې د خوښۍ خورې څپې د پټېدو نه وې ممکن ښکلا به د دروازې له چولو هم څارلی وم او زما حالت به ورته ځرګند شوي وي خو د تربګنت او دښمنۍ تور دېوالونه لا هم زمونږ په وړاندې وو کور ته په رسېدو مخامخ د خپلې مور خواته ورغلم له ځک نه یې په کتوو کې شړومبې اړولې وې بې واره مې ترې وپوښتل.

مورې مورږولې له ښکلا ....

د ښکلا کلمه مې ناڅاپه خولې ته راغله لږ تم شوم خو مور مې وار ړومبی کړ.

څنګه......څنکه؟

هسې ما ویل مور جانې مورږولې د مشرکاکا سره دښمني لرو؟

په حوصله یې ځواب راکړ.

زویه ته دا راته ووایه چې هغه څومره ځمکه لري؟

ځواب مې ورکړ.

مورې د کلي نیمایي ځمکه دهغه ده خو دا په دې پورې څه اړه لري.

مور مې وخندل

زویه په دې کې د نیمایي نه زیاته زمونږ وه خو خدای (ج) دې د بازممدي(کلیوالو مې کاکاته بازممدی ویل) ته ښه ورځ نه ورکوي پلار ته یې دې ویل چې تا ټول عمر په ښار کې په پټنون او وزیپو تېر کړی زه د پلار مشر زوی وم او د ځمکې د ساتلو او کرکیلې ټول کارونه زما په غاړه وو ستا په حق مې تا ته واده وکړ نور

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ نو د ځمکې

حق نه لرې دموړپه خبرو مې بازمحمد کاکا ته په لومړي ځل زړه له غوصې او انتقامه وپړسېده خو د ښکلا مقام لاپه هغه ځای وو. تورې غټې سترګې، ګڼې زلفې او پیاوړې اندامونه یې لا هم زما لپاره د ستاینې وړ وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دژوندیوه زیاته برخه مې همداسې دیوې پټې مینې په خونداودردکې تېره کړه له دولسم ټولګي نه له فارغېدو سره سم مې پلار ښارته د ځان سره بوتلم دوه درې ځایه یې په کورسونو واچولم چې کانکور ته تیاري ونیسم پلار به مې له دفتر نه ووزګار شو نو د خپل دفتر په موټرکې به یې هرې خواته ګرځولم زه پوهېدم چې د هغې ټولې هڅې ددې لپاره دي چې ما له ښار سره عادت کړي او دکلي مینه او ښکلې انځور مې له ذهن نه ووځي او په ښار کې له ژوند سره اشنا شم د ښار په ځېنو پارکونو کې مې طبعه ولګېده کورس ته به مې د پلار په غوښتنه دریشي اغوسته او سم کابلی ښکارېدم.

یوه ورځ چې ماښام کوټې ته راغلو پلارمې وویل چې زه سهار وختي یوځل کلي ته ځم ته به په وخت کورسونو ته ځې او دلته به درته دفتر اشپز خدمت کوي او دفتر اوکورس ته به دې بیایي زه غواړم د مور او خورګانو احوال دې واخلم زما زړه هم غوښتل چې لاړ شم خو پلار مې راسره موافق نه وو ویل یې چې کورسونه دې ووایه که لاړشې غیرحاضرېږې.

سهار وختي چې راپاڅېدم نو د پلار ځای مې خالي وو، پوه شوم چې د کلي په لور تللی دی، دهغه په غیاب کې چېرته نه ګرځېدم په خالي وختو کې به تلوېزون او کمپیوټر ته ناست وم، اکثره وخت به مې فلمونه او سریالونه کتل،چې ډېر ځله به ښکلو نیمه بربنډونجونو په کې نڅا کوله، خو ددې ننداريې په لیدو به مې زر چینل بدل کړ او ذهن ته به مې یوه غرنۍ ښکلا ودرېده.

دنګه لوړه ونه،غټې تورې سترګې، مړاوي بانړه او په کې پرته حیا چې لامې هم د ښار په نجونو او خپلو ټولګیوالو کې ونه لیده.

پلار مې ویل چې شپه تېروم او زر راځم، خو په دې کې ان درېیمه شپه ووته، د پلار درک مې ونه لګېده ،د اشپز سره مې هم نه لګېده ګوډه ماته پښتو یې ویله چې زه به پرې نه پوهېدم.

یوه ورځ یې راته وویل:

اغا دې د دفتر ملازم جمروزی ام کې ځان کې بولی دی د هغه په خبره مې وخندل پوه شوم چې مطلب یې دا وو، چې پلار دې د دفتر ملازم جمروز هم له ځان سره بولی دی

څلورمه ورځ په کوټه کې تلویزون ته غزېدلی وم، په یوه خپرونه کې په کلو او اطرافو کې د روغتیایي وضعت په اړه رپوټ وړاندې کېده، چې کورونه یې کتې مټ زمونږ د کلي غوندې وو،یو کلینیک یې ښوده چې ښځې ورته کلکې ولاړې وې دوه درې نجونې هلته ځانته ولاړې وې، او یو دبل سره یې خبرې کولې خو د کمرې نه یې مخونه پټ کړي وو ،دښکلا یادونه مې بیا په زړه راووربدل،دخوبونو په څېر کلي ته ولاړم، بیا د تربګنۍ او دښمنیو تور دېوالونه زما په مخ کې ولاړوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګورم چې ور خلاص شو يوې وړې لس کلنې نجلۍ رامنډې کړې او پر مايې منګولې ولګولې، په وېره راپاڅېدم ګورم چې نجلۍ زما خور رڼا ده، په حيرانۍ مې په غېږ کې ټينګه کړه، او په مخ مې ځو دمينې ښپېړې ورکړې، خو مخکې له دې چې څه ورته ووايم رڼا وار ړومبی کړ.

سلطان لالا راورسېدو ټول راغلو، ادې ام راغله دروازه مو بنده که، په دې کې مې پلار هم راننوت چې وينځلي لاسونه يې په لاس پاک وچول په خندا يې را غږ کړ:

بچيه ! اخبر مې کابلی کړې وا ه وا....په دريشۍ کې ځومره ښه ښکارې.

دواړو دمه جوړه کړه، او بيا درې واړه له کوټې ووتو، په موټر کې کېناستو په کړو وړو کوڅو کې روان شوو له څه مزله وروسته مې پلار ديوه نسبتاً جوړ کور په دروازه کې هارنډ وواهه، چې ګورم دروازه خلاصه شوه، او کوچنی ورور مې بلال راښکاره شو، وړاندې ننوتو کټل مې چې درې نورې خورګانې او مور مې ديوه کوچني دهلېز دېوالونو ته پرېشانه ناست دي، ټولو ته په مينه ورغاړې وتم، او پلار مې په فاتحانه انداز د کلي نه د کډې رابارولو مخکې له مخکې د کور نيولو کيسه بيان کړه، او بيا مې يې د مور په اوږه لاس کېښود، ماته يې وکتل

دی مې ځکه نه خبرولو ماويل چې هسې نه پرېنګ په ژړا شي.

په منډه زمووږ د نوي کور په کوټو وګرځېدو درې څلور کوټې وړکی انګړ په کې ځاه او د انګورو دوه درې تاکونه وو، وړاندې جمروز هم لګيا وو په کوټو کې پرشونه غوړول، دمور مې چورت خراب وو، پوه شوم چې زما غوندې ددې هم له کلي زړه نه کېده،خو خورګانې مې له خوښې په جامو کې نه ځايدې.

مور ته مې زه هم خفه وم، او ځان مې د انګورو د تاک په سمولو بوخت کړی وو، چې په دې کې مې پلوشه خور ځنګ ته راغله.

سلطان لالا ادې په غوا په پسې خفه ده، هغه مو د ښکلا دوی کره پرېښوده او مورته به يې هم مستې او تروې رالېږي .

دښکلا د نوم په اورېدو مې زړه ټکان وکړ،اوچت مې رنګ لړ بدل شو، لکه پلوشه چې هم رابانډې پوهېدلې وي، را وړاندې شوه او په ټيټ غږ يې له خولې ووتل، ډېر يې در پسې ژړل خو..........

ددې سره يې دمور په خوا منډه کړه او زه هم شرمينده دانګوروترتاک لاندې پاتې شوم

*****

د يو کال په موده کې زمووږ کورنۍ له ښار سره عادت شوه، کوچنی ورور مې بلال او څلور خورګانې مې پلار په ښوونځي کې اچولي وو، او زه هم په کانکور کې د کابل پوهنتون د ژبو ادبياتو پوهنځي ته د خپلې خوښې سره سم بريالی شوم ، او زده کړې مې پيل کړې خو لاهم د ښاري ژوند سره پوره جوړ نه وم، د خپلو ټولګيوالو نجونو په ليدو سره سره هماغه غرنۍ ښکلا زما خيال و ذهن کې خوره وه، او ياد به يې يو ډول نشه کړی وم، تر مړاو ښو لاندې غټې اوله حيا ډکې سترګې او غښتلي اندامونه، اوپه وړاندې مې دکرکې اوترپګنت تور دېوالونه دښکلا له ياد سره ملګري وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار مې داسې مصروف کړی وم چې کلي ته د تلو خیال هم راسره نه وو ، کله به مې چې پلار ته خبره ور یاده کړه چې کلي ته مې زړه شوی او پتنګ یم نو غوصه به شو.

بچیه کلی اوس د تربورانو ځاله ده، تربور د لستوڼي مار دی د مارانو له ځالې دې چې څومره وس وي لرې ګرځه، په دې وخت کې به د پلوشې پر شونډو غلې غوندې موسکا خپره وه، او کله به یې د لاس په ورغوي په پیکه ډول رنګ د ښکلا نامه لیکلې وه،ما څو ځلې په هغې لاس او چت کړ دوهلوګوابښ مې ورته وکړ خو ، هر ځل به یې د پلار د خبرولو ګوابښ راته کاوه، چې زه هم ترې وېرېدلم.

یوه ورځ په ټولګي ناست وو چې د فلسفې استاد ټولګي ته راننوت، هغه که څه هم په موږ رسمي ساعت نه درلود ، خو کله کله به راغی او زموږ د ټولګیوالو سره به یې اوږده بحثونه کول، هغه بوډا وو ، لویه سپینه ږیره، اوږدې څڼې او وچه کلکه څېره یې لرله، چې د فلسفې په برخه کې یې په کوم بهرنې هېواد کې زده کړه کړې وه

خو نجونو د رحمان بابا نوم پرې ایښې وو، یوه ورځ د یوې د خولې نه ناڅاپي هغه ته همدغه درحمان بابا کلمه ووته استادورته څه ونه ویل خو خپلې یوې بلې ملګرې دومره سپکه کړه چې بیا یې کله هم دانوم ورته وانه خیست.

ورته یې وویل له خدای مې ځار کړې، ته اوس دا چرسي د رحمان بابا سره برابروې، رحمان بابا خو صوفي او عارف انسان تېر شوی، خو خدای خبر چې پوهاند صیب به په بهر کې د تحصیل په مهال څه لوبې کړې وي،د اوږدې سپینې څڼې او ږیره خو یې اوس اوس پرېښې

دفلسفې استاد چې راننوت، زه د رابندر رانات ټاګور د ګیتا انجلي په مطالعه بوخت وم، او د بنګال شنو ځنګلونو او سمسورو ساحلونو ته تللی وم، چې ټاګور صیب په کې خپل تل پاتې سرودونه ویلې وو ، استاد ټولو ته د ارام کېناستلوا شاره وکړه، او بیا یې په دواړو لاسونو خپلې متې ونیولې، د ټولګي په مخ کې په قدم وهلو لګیا شو ، کله به یې د کړکۍ خواته او کله به یې د هغو نجونو خواته کتل چې د ټولګي په کونج کې په خبرو لګیا وې، او قلمونه یې خوځول.

له یوې شېبې چوپتیا وروسته استاد د خپل لاسي بیک نه یو کتاب را وویست، او بیا یې زما خواته وکتل،

سلطانه پاڅه:

کتاب مې بند کړاو په وارخطایۍ پاڅېدم، بې له څه مقدمې یې پوښتنه رانه وکړه.

سلطانه ښکلا پېژنې؟

زړه مې ټکان وخوړ، قلم مې له ګوتو په مېز ولوېده، اوف خدایه ! دا بلا هم راباندې خبر دی......

په ذهني کشمکش کې اخته وم ګوتې مې رېږدېدلې، ټولو سترګې په ما کې ګنډلې وې، او زما لړزانده څېره یې څارله.

دلینا په نوم یوې ټولګیوالې زما له شاتني قطاره راغږ کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

استاده ښه پوهیږي، خو له بده مرغه دبیان لپاره د نوو الفاظو له قحطۍ سره مخ دی، که لږ وخت ورکړې ځواب وایي، دهغه هسې هم دغه کلاسیک تعریفونه نه خوښیږي
ټولو وخندل زه بیا هم په خیالونو کې ډېر لرې تللی وم، دیوې غرنۍ ښکلا په ننداره بوخت وم.
تر مړاوو ښو لاندې له حیا ډکې تورې سترګې او غښتلي اندامونه او تر منیځ یې ولاړ د تربګنۍ اودښمنۍ تور دېوالونه.....
استاد چې زما ځواب ته منتظر وو، زما په اضطراب او پرېشانۍ پوه شو، یو قدم وړاندې راغې
یا په بل عبارت ښکلا څه ته وایي؟
دا ځل مې زر ځواب ورکړ:
ښکلا د خدای تعالی په مخلوقاتو کې یو لږ هغه ځانګړتیاوې دي، چې موږ یې په لیدو دخوښې احساس کوو، او روحي تسکین مو پرې حاصلیږي، دغه ځانګړتیاوې کوم ځانګړې قوانین نه لري،بلکې دا پرېکړه زموږ په واک کې ده، چې د ې تعریف او بیان ته څه ډول جامې وراغوندو واه واه ډېر اعلی.
استاد لاسونه وپړکول بې له دې چې زما سم او ناسم معلوم کړي، لینا ته یې ګوته ونېوه، ته پاڅه د سلطان په خبروکې څه زیاتوې یا کموې اوس دې د تبصرې وخت دی
لینا پاڅېده نرۍ سپینې ګوتې یې پر مخ او شونډو تېرې کړې او له یو عالم اداګانو سره په خبرو شوه
استاده همدغه پوښتنه ځواب کړم؟
هو په دې اړه خپل نظر ورکړه چې په اصطلاح ښځې ښکلا څه ته وایي.
استاذه ښکلا خو زما د تره لور ده چې په نهم ټولګي کې درې ځلې ناکامه شوه اوس نو په کور کې د تورو دېوالونو شاته ناسته ده، ټولو په کړس کړس وخندل استاد به هم د معمول خلاف له خندا نه په ملا کوږ شو خو زه یو ځل بیا کلي ته تللی وم،
تر مړاوو ښولاندې غټې او له حیا ډکې سترګې ، دغر نۍ ښکلا غښتلي اندامونه مې سترګوته ودرېدل چې لایې هم په وړاندې د تربګنۍ او دښمنۍ تور دېوالونه ولاړ وو.
خو لینا دا ځل جدي شوه او خبروته یې دوام ورکړ:
استاده ! ښکلا د ژوند د تکمیل د فرشتې نوم دی، اویا هغه زرین تاج دی، چې د چا په سرکېښودل شو، نو په هره خاوره او دنړۍ په هر هېواد یې باج چلیږي، ښکلا هغه نابللې مېلمنه ده، چې په هره مېلمستیا او محفل کې یې قدر کیږي، خدای (ج) چې په خپل عظمت دا نړۍ پیدا کړه، او په هر څه کې یې د ښکلا د رنګ او بوی سره زرغونه کړه ، هېڅوک دا حکم نه شي کولی چې په دې او یا هغه شي کې ښکلا نشته زه له ښکلا نه منکر ړوند اویا که لږ ورتېره شم کافر ګڼم، ځکه چې ښکلا په هر څه کې شته، خو توپیر زموږ په سترګو کې دی، ځکه نو دښکلا پېژندنې پوهان په دې نظر دي، چې ښکلا د نظر تابع ده، په یوه ګلدان کې که د چا سور رنګ خوښیږي نو دبل چا به خوښ نه وي، ژیړ یا سپین رنګه ګل به

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښوي، ممکن زه په دې ټولګي کې د ډېرو ښاغلو خوښه یم، خو ځېنو ته به بدرنګه ښکارم، ددې نه معلومېږي چې زموږ نظر د ښکلا تابع دی،او ښکلا کله هم زموږ د نظر تابعداره نه ده.
په ټولګي کې بیا د خنداګانو اوازونه پورته شوه لینا په کېناستو کې بیا یوه خبره وکړه.
البته ذوق په کې ډېر مهم دی متاسفانه ډېر ښاغلي د ذوق د معیار نه محروم دي، نو ځکه یې زه په ښکلا پېژندنه کې ډېر پیاوړې نه ګڼم.
استاد لاسونه وپړکول.
او لینا ته یې په خندا ورو کتل
شاباس وروستې خبره دې ډېره په زړه پورې ده.
خبره داده چې زموږ د هېواد په پوهنتونونو کې بیوټي سبجیکټ (دښکلامضمون) ته خاصه توجو نه ده شوې، خو په امریکایي او اروپایي یونورسټیو (پوهنتونونو) کې ورته خاصه پاملرنه کېږي، ځکه چې دا دانسانانو له ژوند سره د سایکولوجي(اروا پوهنې)په څېر تړلې ده او ډېر محصلین په کې تخصص اخلي،نو ډېر کسان بیا ښکلا ممکن یوازې د انسان د ظاهري بڼې زړه راښکونتیا او ښایست ته وایي، لکه څنګه چې هر کال د نړیوالو له خوا دنړۍ په نجونو کې د هغې ظاهري صورت ته په پام سره د ښکلا مالکه ټاکل کېږي دا هم درسته ده، اما ددې نه هم سترګې نه شو پټولی، چې د هېوادونو پولې او ټولنیز معیارونو ښکلاته بدلون ورکولی شي، زه چې په امریکا کې اوسېدم ښکلې نجلۍ هغه وه، چې ډېر ملګري، طلایي زلفې، شنې سترګې او بې پردې جامې به یې لرلې، خو دلته په افغانستان کې بیا هر څه ددې برعکس دي، نو یو انسان ته ښایي چې معنوي او ظاهري ښکلا دواړه ولري، زه فکر کوم چې دغه دواړه ښکلا ګانې په ګډه یو دبل تکمیلوونکې او د ښکلا د یوې سترې هستۍ انځورونکې دي، ظاهري ښکلا فطري اړخ لري، او دښکلا د خالق ورکړه ده، خو په معنوي ښکلا چې په وجود کې باطني اړخ لري،دانسان په لاس کې ده چې فصل یې دهغه د زیار او هڅو له سمندره خړوبیږي، او د حاصل مرحلې ته رسي.
استاد خبرې بس کړې او شا ته یې اشاره وکړه، چې پاڅه ورو مې کتل ګورم چې نیلوفر ګوته اوچته کړې پاڅېده او خبرې یې په حیا ناکه لهجه پیل کړې
استاده پښتانه ولې وایي چې
دا خپل ښایست راته بلاشو
چې چېرته ځمه هلته بل شي سره اورونه
نیلوفر کیناسته او استاد خبرې وغځولې
لورکۍ خبره داده چې زموږ په ټولنه کې ډېرې نیمګرتیاوې شته، دلته ټولنیز اداب نه مراعت کیږي، لا د افهام او تفهیم فضا نه ده غوړېدلې، ستا ټپه اصلاً دیوه ښکلي یا په بله اصطلا ح د ښکلا د څښتن شکایت دی، چې مطلب مې انسان دی، هغه ګوري چې د هر چاله خوا ځوریږي شپیلي پسي وهل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېږي، او د هغه چا چې ښکلا نه پرې لورېږي، ډول ډول خبرې پسې کوي نو ځکه هغه د بدرنګۍ ارمان کوي، چې ای کاش خدای ج بيخي ښکلې پيدا کړې نه وی

استاد لا خبرې کولې چې د کره کتنې استاد ور ټک ټک کړ، او د خبرو موضوع واوښته، خو ددې ټول بحث په جريان کې د ښکلا د لفظ هر تکرار په ما خولې راماتې کړې وې او په زړه کې مې د درد ځپې په خوربدو وې.

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

زه په زړه کې همدغه دردونو خوړلم ، کله به په ويښه هم د کلي کوڅو او کروندو ته تللی وم، او د يو چا لپاره به مې د باز محمد کاکا لاسونه ښکلول، تر مړاوو ښو لاندې به د تورو حياناکو سترګو په ننداره بوخت وم خو د تربګنۍ او دښمنۍ تور د بوالونه به مې مخ ته ودرېدل

مور او پلار به مې چې ماذيګر د کور په انګړ کې سره کېناستل نو زما په اړه به يې خبرې کولې،پلار به مې مور ته ويل

خدای ج خبر چې دا الک به کله د ښار رنګ اخلي،هروخت يې د ټوغکي وهلي چرګ په څېر په ويښه سترګې پټې وي

زه نه پوهېږې چې ده هلته څه ليدلي، دلته په ښار کې مې ورته هر څه برابر کړي، چې څه وو ايي ورته حاضر وي، اخر دا نجونې(خورګانې)مې هم په کلي کې رالويې شوې خو ته ګوره چې راغلې بيا يې ولاکه د کلي نوم هم اخستی وي.

ددې خبرو په مهال به ډېر ځله ما يو ازې کتاب مخې ته کتاب نيولی وو ، خو زړه او حواس به مې دواړه د مور او پلار خبرو ته څک وو.

د پلوشې به چې ماته پام شو ، نو د يو شرارتي موسکا سره به يې يو ازې سترګې کش غوندې کړې، او ما ته به يې په مانا داره نظر وکتل.

زه پوهېدم چې پلوشه په هرڅه خبره ده، ممکن هغه مهال چې په کلي کې اوسيدو ، خپله ښکلا څه ورته ويلي وي، ځکه د هغوی تر مينځ به دتربګنيو او دښمنۍ سره سره زموږ په ګډه باغچه او د چينې په غاړه خبرې تبادله کېدلې، خو د مشر ورور په توګه په هغې دومره ګران وم، چې دا هر څه يې د راز په ډول ساتل زه خپله هم ځينو هغو بدلونونو ته حيران وم، چې په ځان کې مې حس کول او په ښار کې د استوګنې وروسته راته پيدا شوي وو ، تل په يو ازېتوب کې خوښ وم، او په ځوانه ځوانۍ کې دلويانو غوندې عادتونه راکې پيدا شوي وو ، هر څه ته مې له پخوانه په ځير ځير کتل، خو په هر څه مې دومره زر باور هم نه کاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله به لرغونې کیسې رایادې شوې، چې ما په کلي کې لوستې وې او څه مې سپین سرې انا راته کړې وې، په هغه کیسو کې به مینان اکثره وخت غرونو او ځنګلونو ته تلل اویاتښتېدل ، او هلته به په ریاضت،راز او نیاز بوخت وو ، کله به مې فکر کاوه چې د زړه له تله مین یم او له زړه مې کله هم غرنۍ ښکلا نه وځي
زه پوهېدم چې د ښار نه وړاندې هلته په یوه سمسورکلي کې چې د یوه بهاند سیند په غاړه اباد وو تر مړاوو ښو لاندې تورې غټې او له حیا ډکې سترګې د خپل تربور لار څارې، خو ددغه ځار په مقابل کې د تربګنۍ او د ښمنۍ تور دېوالونه ولاړ دي،ما به لیدل چې ښکلا ما هم نه شي هېرولی، هغه به هر سهار او مابښام د بالاخانې بام ته خیژي او کلي ته به له ښاره راغلی سرک څاري.
کله به دا وېره هم راسره وه، چې هغې به په ما باور له لاسه ورکړی وي، فکر به کوي چې زه د ښار په نجونو کې ورک شوی یم، همدغو اندېښنو زه د یوازېتوب په ناروغۍ اخته کړم،نور چې د مور او پلار له پرلپسې پوښتنو ګروېږنو په تنګ شوم، یوه ورځ مازدیګر مهال همداسې له کوره ووتم د ښار په وړاندې څنډه کې مې په یوه لوړه غونډۍ سترګې ولګېدې چې څو شنې ونې او اوسپنیزې پایې پرې ولاړې وې،یو چپټېر او د څو کلاسیکو شاعرانو دیوانونه مې راسره واخیستل چې یو د رحمان بابا او بل د حمید مومند وو ، له ځان سره مې یوړل ما ته د ښکلا یاد او یوازیتوب دا فایده وکړه، چې مطالعې او درس ویلو ته یې مجبور کړم،ډېر وخت به مې د حمید مومند تلپاتې شعرونه ویل،او د ژوند انځورونه مې په کې موندل د هغې ښکلا په اړه مې فکر کاوه، چې دحمید مومند صیب غونډې عظیم شاعریې د داسې دردونکو خومینه ناکو شعرونو پنځولو ته مجبور کړی وو.
حمید بابا راته د شاتو دهغه مچۍ په څېر ښکارېده، چې د ګلونو زړه ته ورننوزي، له هغه نه رنګارنګ شیره راټولوي او بیا ورنه شات جوړوي، دهغه په تلپاتې شعرونو کې دمینې داسې خواږه انځورونه او خواږه دردونه د وږمې په څېر نغښتي وو.درد بدلوزړوته په اسانۍ سره ننوتل.
غونډۍ ته په رسېدو مې د یو ه ختیځ جومات په رنګه مناره سترګې ولګېدې، چې په خپل لرغونتوب سره سره په ویاړاورعب سره ولاړه وه ،او توتکیو ورنه طوافونه کول دا همدغه د ابراهیم بن ادهم جومات وو ، چې په لیدو یې له واره د خپل کلي لرغونې او زړو جومات را په یاد شو ، چې په ماشومتوب کې به مې د ملا بهادر نه په کې د الفبا سپاره لوستله، د کلي ټول ماشومان به راسره په یوه قطار کې ناست وو ، هاخوا به دنجونو په قطار کې ښکلا هم د سبق په ویلو ټالونه خو ترمینځ مو هلته هم د تربګتۍ او دښمنۍ تور دېوالونه ولاړ وو.
د ابراهیم بن ادهم په جومات کې مې زړه ایله یوڅه تسکین پیدا کړ ، په کتابونو او ذکر، فکر کې مې پنا ه واخیسته، ما د ابراهیم بن ادهم په اړه ډېرې کیسې اورېدلې وې، په ذهن کې مې د هغه یو ډول څېره انځور کړه، او په یوازې و غځېدم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپبه پس په کلي کې وم، د غرمې لس بجې وې، په کلي او کرونده کې مړاوې وږمه چلېده، د شولو په فصلونو کې د چنګښو منظم اوربدل کېده، له باغونو او باغچو د مرغانو اوازونه راوتلل، د غنمو د رسيدلي فصل د يوه پټي په پوله ناست وم،وړې مې شکول او ځان مې ورسره بوخت کړی وو، د ښکلا دوی باغچې ته مې کتل، چې د نجونو او ماشومانوشو په کې شور وو، ګورم چې بازمحمد اکا زما خواته راروان دی، ما غوښتل لاره ورنه چپه کړم، خو د هغه په شونډو د معمول خلاف موسکا خوره وه او ما ته يې کتل، په رارسېدو يې غېږه راته خلاصه کړه.
واه واه سترګې مو روښانه.
سلطان وراره مې راغی، ايله په ايله چې د مودو وروسته درياد شوم.
په غېږه کې يې ټينګ کړم، خو زما خوله له حيرانۍ وازه پاتې وه، بازمحمد کاکا او په کې د داسې بدلون راتلون، حيران وم
دواړه په مينه د هغوی کور ته لاړو، زړه مې له خوښې باغ،باغ وو، په انګورو کې د ونې سيوري ته کېناستو، ګورم چې ښکلا مو مخې ته چای کېښود، او د لومړي ځل لپاره يې د سترې مشي لاس راکړ، تر مړاوو ښو لاندې توري غټې او له حيا ډکې سترګې، او غښتلي اندامونه، چې ترمينځ مو نن د کرکې او تربګنۍ د هوالونه نړېدلي وو،
خو ای کاش !
دابياهم ديوه ناکام مين خيال وو
په حقيقت کې هېڅ نه وو
چا مې په تندي لاس راکېښود او زما د پلار په ځبر يې په مهربانه لهجه وويل:
پاڅه شاباس اودس تازه کړه، له خبره د جمعې وخت دی.
پاڅېدم د يو ې سپېڅلي قوارې او نورانې مخ خاوند مې مخې ته ناست وو ،او د حميد مومند د ديوان پاڼې يې اړولې، په ټول جومات کې چوپتيا خوره وه، په شلګونو بوډاګان او د پاخه عمر خاوندان په ذکر بوخت وو، همدغه کس چې زه يې پاڅولم د جومات ملا امام ملا شمس الدين وو، په لومړي ځل وپوهېدم چې يوه اومهربانه انسان دی په څېره کې يې نوراني وړانګې حس کېدلې، په پوهنتونونو کې يې هم د زده کړې مخالفت نه کاوه، ويل يې چې په يوه کورس کې انګلسي او کمپيوټر زده کوي، او خپله هم يو وخت د پوهنتون محصل وو، چې بيا يې د شرعياتو پوهنځی د کورنيو ستونزو په سبب په دوهم ټولګي کې پرېښود.
ملاشمس الدين د رحمان بابا اکثره شعرونه په يادو ياد کړي وو، او زما د ورتګ سره به يې د حميد مومند شعرونه لوستل، او داسې ارام به ورته ناست وو، لکه کوم مقدس کتاب چې مطالعه کوي، ځينې د خوښې بيتونه به يې په کتابچه کې ليکل، او کله کله خو به يې ورباندې تبصره کوله، يوه ورځ يې د مازديګر له لمانځه وروسته راته وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلطانه ! مورې ته يې په ښوونځي کې ويلي وو ، چې عبدالحميد صيب ته موشګاف هم وايي، چې د وېښته سوري کوونکې مانا لري.خو زه اوس پوه شوم چې هغه ته ددغه لقب ورکړه څومره په ځای ده، زه پخوا يوازې د عبدالرحمان بابا سره بلد وم، اوس فکر کوم چې عبدالحميد صيب هم يوه بله ستره هستي ده.
ته دې ته ګوره

دا زما له غمه شين زړه په کې خيال د يار د شـــونډو
هسې رنګ زيب او زينت کا لکه مې په شنه پياله کې

د ملا شمس الدين له خولې ددې بيت اورېدل، او انتخاب زما لپاره يولوی افتخار وو ، خو وروسته پوه شوم چې د هغې په زړه کې داسې څه نه شته، يوازې په شعر کې کارېدلې او نادره تنبيه او ژوره نازکخيالي يې مطلب ده.
دهغه سره له څه وخت تېرولو وروسته پوه شوم، چې د شعر دوزن،قافيې، معاني او ادبي فونونو په اړه پوره معلومات لري او فکر يې يوازې په ديني کتابونو کې نه دی محدود کړی.
هغه د خپلې ټولنيزې پوهې اوغوره اخلاقو په سبب د تېرو لسو کالو په سبب د جومات ملا وو، د کوڅې يوه شتمن کور پيسې ورکولې چې دهغه په معاش کې حسابېدې ، بله مهمه لا دا چې واده يې هم په مينتوب کړی وو.
د ابراهيم بن ادهم په جومات کې له وخت تېرېدو ، او د ملاشمس الدين سره له بحث او مجلسونو مې دومره ګټه واخيسته، چې ډېرې اندېښنې مې له ذهن ووتې، له ژورې مطالعې سره روږدی شوم،په ټولګي کې د نجونو نازدانه کتو،اداګانواو خبرو دومره اثر راباندې نه کاوه، او د ډېرې په څېر وچ کلک وم.
خو ديوې غرنۍ ښکلا انځور، تر مړاوو ښو لاندې تورې غټې له حياډ کې سترګې،غښتلي اندامونه او دتربګنۍ او دښمنۍ تور دېوالونه لا هم له ځای وو.
يو مازديګر چې په جومات کې ناست وم، خبرشوم چې ملا شمس الدين د دوو درېوو ورځو لپاره کلي ته د خپلو دوستانو ليدو ته تللی وو ، هغه ماته ويلي وو چې اصلاً دکلي سړی دی، خو وروسته ښار ته راغلی، په زړه کې مې وويل چې څومره بختور دی،چې کلي ته د تلو اجازه خو لري، هلته به هر څه ګوري.
زماسره همداويره وه چې پلار به مې لا اوس دا هم وايي چې هلته پنتوني (پوهنتوني)هلکانو ته خطر دی، څوک ورته په ښه نظر نه ګوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن ماښام وختي له جوماته ووتم، کتابونه مې په څمکه کېښودل او د بوټونو په پښو کولو لګیا شوم، ګورم چې د جومات درو ته یوه ښځه چې کوچیانۍ جامې یې په تن دي،له یوې وړې څلور کلنې نجلۍ سره ناسته ده، وړه ماشومه په خاورو کې خلې وهي او ښځه د جومانه راوتونکو لمونځ کوونکو ته له هیلې او سواله ډکې سترګې غړوي، د ښځې په لیدو مې زړه ټکان وخوړ، په سترګو کې یې په سلګونو هیلې په څپو وې او یو ډول زړه راښکونتیا په کې موجوده ده

د ابراهیم بن ادهم د جومات مخې ته کله هم د ښار د نورو جوماتونو غوندې سوالګر نه راټولېدل، ددغه ښځې راتګ هم دمعمول خلاف وو، خو ما چې کوم سوالګر لیدلي وو له هغې سره یې فرق لرلو، بله دا چې د کلیوالو او کوچیاني جامو نه راته کومه کلیواله ښکارېده ، او له واره پرې پوه شوم چې سوالګرۍ ته یې نوې مخه کړې، او د ښار د ماهرو سوالګرو غوندې نه ده

زما د ودرېدو په مهال هغه خپلې سترګې د حمید مومند په دیوان ګنډلې وې،او په ځیر ځیر یې د یو خریدار په سترګه ورته کتل، له جېبه مې یو شلګون راویوست،خو وروسته زړه نا زړه شوم په دې نه چې په پیسو مې زړه نه کېده، په دې چې د هغې په مخکې نه د پیسو کوم نوټ وو، او نه یې په ژبه له مانه سوال کړی وو، له دې وېرې چې هسې نه څه راته ووایي،غلی ورنه تېر شوم ، د هغې له معصومې څېرې او اشنا سترګو پوره اغېزمن وم، او تر کوره مې په خیال کې ګرځېدې، کله به مې ځان په دې ملامتوه چې ولې مې پوښتنه ورنه ونه کړه؟

ولې مې ورته ونه ویل؟

چې څه مجبوریت لرې؟

او دا ماشومه درسره څوک ده؟

له کوم کلي راغلې یې ؟

ماته د هغې له سترګو معلومه شوه چې سوالګره نه ده، بس دا زماا شتباه وه چې بې جرئته او بې زړه شوم، هغه یو کلیواله وه دیوې کلیوالې په ژبه د یوه ښاري په ځای یو کلیوال ښه پوهیږي، زه په خپلو کلیوالي جامو کې اشنا او کلیوال ښکارېدم نو ځکه یې په لېوالتیا لومړی په ما او بیا زما په کتابونو سترګې خښې کړې وې.

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلارمي د کوټې په غولي زما له خورګانو سره د سطرنج په لوبه بوخت وو د ټوکو او خنداګانو اوازونه يې ان په انګړ کې اورېدل کېدل مور مې کړکۍ ته نږدې قران شريف په داسې اواز تلاوت کاوه چې يو ازې د شاتودمچۍ غونډې بنګاری يې اورېدل کېده پلوشي څو ځله پرله پسې زما پلارجان ته ماتې ورکړه او ټولو ورپورې وخندل په وروستي ميدان کې يې پلوشې ته په سر يوه سپکه څپېړه ورکړه او په خندا شا په تخته وغځېد .

زما په ليدو په ځای کې لږ راسم شو

سلطانه څنګه يې کلی دې ياد پرې او که نه؟

زړه مې ټکان وخوړ په زړه کې راته لږ څه شک پيدا شو چې هسې نه..............

خو بيامې ځانته په خپله ډاډ ورکړ پلار به مې چې طبعه جوړه وه نو بيا به مو ټوله شپه ورنه خوب نشو کولی ټوکې ټکالې او خبرې به مو کولې

زماخواته يې وکتل زياته يې کړه

بچيه کليوال خلک به کله هم له وخت سره روان نه کړې زه په ماشومتوب کې تا غونډې په کلي مين وم خو وروسته وپوهېدم چې هغوی له وخت سره حرکت نه کوي او انسان بايد شېبه په شېبه خپل ژوند ته بدلون ورکړي د وخت له کاروان سره حرکت د هوښيارو انسانانو ځانګړتيا ده خو کليوال د خپلو ټولو خوبيو سره سره دغه نيمګړتيا لري ددې په ځای چې له دغه کاروان سره روان شي تربګنۍ او دښمنۍ کوي د پولې او پټي په سر خپل دوستان خفه کوي حتی وژني يې....

د پلارخبرو يو ځل بيا کلي ته بوتلم او په ناسته ټال وزنګولم .ترمړاو بڼو لاندې تورې غټې حياناکې سترګې او غښتلي اندامونه او ترمينځ د تربګنۍ او دښمني ولاړ تور ديوالونه.

پلار مې چې زه چورتي وليدم په خنداشو فکر يې کاوه چې نصيحت به يې زما سترګې غړولې وي.

بچيه ژوند د بزکشۍ لوبه ده دلته به د خپل هدف سرلکی اوچتوې او منزل ته به ځان رسوې دلته که پاتې شوې بيانه يوازې چې ناکام بلل کېږې بلکې د خلکو پيغورونه دې هم انتظاردي بيا يې د تلوېزون بټن ته زور ورکړتلويزون روښانه شو او د کابل پوهنتون منظره په کومه علمي خپرونه کې راڅرګنده شو ه د ناجو او صبر ترونو لاندې نجونې او هلکان چې فيشني او نورې حيرانونکې جامې يې اغوستې وې ګرځېدلې د نجونو په لاسو کې دلاسي بيکونو سره سره يوه يوه کتابچه ياکتاب هم په لاس کې وه او دومره سينګار يې کړی وو چې ته به وايې په کوم واده کې يې برخه اخستې ده

د پلار له ګوتو مې له ډېرې حيرانۍ دتلويزون ريموټ ولوېد

په تعجب يې زياته کړه واه واه داد کابل پوهنتون دی که د نبراسکا بيايې ماته وکتل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زويه وړاند ې مې د بزکشۍ خبره مې درته کوله ګوره ته خو هم د همدغه پوهنتون محصل يې پام چې په دغه لوبه کې زړه ونه بايلې او په کوم رنګين جال کې ښکېل نه شې ماته پښتون (پوهنتون)معلوم دی پوه هلکان هر وخت د نجونو د توجه وړوي په يوه او بله لاره د هغه د موقف د ټيټولو په هڅه کې وي خوډېر هوښيار اوسه په دې وخت کې مې مور قران شريف کت کړ لنډه دعا يې يې وکړه خو پلار مې پرې غږ کړ دعا ګانې ځان ته مه کوه کله کله مورې ګناګاران هم په کې يادوه خپله خواسې ام(هسې هم) د خدای (ج)ګناګاريو مورمې ورته راوکتل

سړيه !وايي چې خوسکی د په اخور رالوی شوبيايې د غاښ کتلو اجت (حاجت) نشته نه پويګم چې څنګه دې د ملايانو غوندې نسيتونه ورته شروکړي

پلار مې وخندل ځواب يې ورکړ

ګرانې په دې مسائلو ته نه پوهېږې دا ښار دی څه زمونږد غونډۍ کلی نه دی چې له هر څه دې بې پروا شو په تلويزون کې د يوې ښکلې سندرې په راتلو ټول سندرې ته څير شول او زما په خيال کې د غونډۍ کلي کلاګانې تر مړاوو ښو لاندې تورې غټې غټې حياناکې سترګې او غښتلي اندامونه راوګرځېدل وروسته له دې به چې هر ماښام د ابراهيم ادهم له جوماته راووتم نو هلته وړاندې به دد ېوال سيوري ته يو لوی او بل کوچنی سيوری ښکارېده چې زما خواته به يې په لېوالتيا سره راکتل او ماته به يې سترګې يو ډول اشنا ښګاره شوې خوډېر زر به د تيارو په څپو کې ورکې شوې او ترږمې به هر څه پنا ه کړل.

يو ورځ مازديګر په جومات کې په تنګ شوم کتابونه مې راسره واخيستل او د جومات وړوکې برنډې ته ووتم ګورم چې هماغه ښځه د جومات وره ته نږدې ناسته ده ښکلې کوچياني جامې يې په تن دي او له ماشومې سره يوځای زما په خوا راګوري دا لومړی ځل وو چې هغې ته مې مخامخ وکتل په نظرکې يې د زړه راښکونتياسره يوډول وېره،او لېوالتيا هم نغښتې وه تر مړاو ښو لاندې غټې تورې او حياناکې سترګې او غښتلي.........

نه نه وچ کلک اندامونه د هغه سره نه د سوالګرې پيسې وې او نه يې د سوالګرو په څېر هرچاته لاس نيوه ماډېرې سوالګرې ليدلي وې چې د جوماتونو مخ کې به ناستې وې او د لمانځه نه وروسته به يې لمونځ کوونکي له لمنې رانيول او پيسې به يې غوښتلي

زه نه پوهېدم چې د هغې سترګې راته په لومړي ځل ولې دومره اشنا ښکاره شوې هغه نه کومه عادتي سوالګره او نه د سوالګرۍ په چل پوهېده په زړه کې مې ويل چې کوم مجبوريت دغه کار ته اړکړې ده او بياهغه ورته والی چې د ښځې او وړې ماشومې نجلۍ په څېروکې وو بيخي د حيرانۍ وړوو

يوه ورځ دجمعې په ماسپښين دجمعې له لمانځه وروسته ملا شمس الدين راته وويل چې ډېره حياناکه ښځه ده ماته کومه اطرافي پښتنه ښکاري چې د شرم او حيانه د ښار په نورو برخو او واټونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې سوال نشي کولی باید د جمعې په سر یوه غوښتنه وکړو او له خلکونه کومک ورته وغوړاو خدای او وس چې هر څه وشول اخېر دواړه هم پښتانه یو د کلي او سیدونکي یو.دهغې په ځېرژوندموکړي.
د ملا شمس الدین دا خبره مې خوښه شوه او پرېکړه موو کړه چې خبره یې د جمعې په سر یاده کړو زه به د هغه په لیدو هر وخت له یو ډول ذهني کشمکش سره مخ وم اخېر هغه ماچېرته لیدلې !؟تر مړاو بڼو لاندې تورې غټې او حیاناکې سترګې چې هروخت به یې لومړی زما په لاس کې کتابونو او بیا ماته نیولې وې او حیران حیران به یې راکتل فقط لکه په چاچې د غرغرې حکم شوی وي خوپه دړه د ودرېدو په مهال پړې ورباندې پرې شې
دملاشمس الدین سره تر دغه تصمیم وروسته مازدیګر له جوماته راووتمه زړه مې راغونډ کړ هغې له حیا ډکې سترګې زما په لاس کې د حمید مومند په دېوان ګنډلې وېبو پنځوش ګون مې له جیبه راووست او په چوپه خوله مې ورته ونیوه خو هغې سر ښکته کړ او زما د توقع خلاف یې کومه لېوالتیا څرګنده نه کړه بیا مې غږ وربانده وکړ
واخله !!!
ورو یې تر ژبه لاندې وویل
نه ...مننه
په حیرانۍ مې ورته وویل
نوڅه غواړې ؟
هغه.....هغه.....کې... کتا
نوره غلې شوه د ماشومې نجلۍ په سر یې لاس راتېرکړ او له ویښتو سره یې ځان مصروف کړ
یو قدم وروړاندې شوم
څه غواړې ؟
هېڅ هم نه هسې دلته کینم
سرمې درد وکړه چوفه خوله روان شوم او دمخامخ واټ لاره مې ونیوه
عجیبه ښځه ده هم سوال کوي اوهم له کبر او غرور ډکه ده
هسې دلته کینم ------هسې دلته کینم
دا جمله مې څو ځله په سرکې وکړنګېده
کور ته په رسېدو خپلې کوټې ته لاړم وړاندې په انګړ کې پلوشه تر ونې لاندې ناسته وه او له نورو خورګانو سره یې د کومې مجلې پاڼې اړولې او ټولو خندل په کوټه کې اورېد وغزېدم د مایوسۍ اوماتو تر بوج لاندې وم ځان مې په دې ملامتوه چې ولې مې د خپلو خورګانوغوندې خپله ښه له په ښارکې بدله نه کړه ولې دهغوی په ځېر خوښ او خوشحاله ژوند نه لرم اخېر دوی خوهم په کلي کی رالویې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوې وې هو زمانه يې هم خوړې همزولې او ملګرې هلته پاتې دي خونن له کلي دلته زياتې خوشحاله دي بله دا چې وخت ناوخت خپلې ټولګيوالې نجونې کورته راولي ټوکې ټکالې ورسره کوي
کلی مې په خيال کې وګرځېده
ترمړاوو بڼو لاندې تورې غټې او حياناکې سترګې او غښتلي اندامونه او ترمينځ د ښمنۍ او تربګنۍ تور د يوالونه.......بېرته جومات ته راغلم
هغه ښځه چې هره ورځ يې وينم اشنا اوله زړه راښکونتيا ډکې سترګې تر مړاوو بڼو لاندې حياناکې سترګې او داسې سترګې چې نظرېې پوره ورخطاکړی يم اوځان راته په سيندلاهوښکاري
تلويزون مې چالان کړ
په يوه شنه او سمسوره دښته کې د يوه کليوال زلمي ترمخ د وزو او پسونو رمه روانه وه لونګۍ يې په سر او ډانګ په لاس په رمه پسې روان دی او له ځان سره کومه سندره زمزمه کوي

سترګې مې ډکې ډکې کېږي
د لېونۍ مينې د لاسه

په دښته کې له شپونکي سندرغاړي سره يوه کوچۍ پيغله لرې لرې ګرځي کوچياني جامې يې په تن تر مړاوو بڼولاندې حياناکې سترګې په غلاغلا د زلمي شپانه د راتلولاره څاري

نه چا جانان کړمه زه
نه چاارمان کړمه زه
له سندرې سره يو ځای په شنه دښته کې روان وم او کليوالې منظرې مې په خيال کې ګرځېدې په چورتونو کې ډوب تللی وم چې ور ټک ټک شو
پلوشه رانونته په خنداسره يې زياته کړه
واه واه لالاجان مې په وينښه خوبونه کوي په ځای کې راسم شوم پلوشه مې ترڅنګ کښېناسته اوخپله کتابچه يې وغوړوله
په بي خبرۍ مې ورته وويل
د څه لپاره راغلې !؟
زما د غوصې په ليدلو په مصوعي ډول جدي شوه
هسې ماويل يو څوپوښتنې راته حل کړه چې صبامې په معلم صيب ونه وهي
ورته مې وويل
مهرباني وکړه ډېرورخبروته ضرورت نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددري دکتا ب درې لغتونه مې ورته مانا کړل
د کتابچې پاڼه یې واړوله په غټو کرښو یې د ښکلا لیکلې کلمې ته ګوته ونیوه
لالا ددې په مانا هم نه پوهېږم !
زړه مې ټکان وکړ
د خیال مرغه مې بېرته غرنیو ورشو ګانو ته لاړ یوې غرنۍ ښکلا مې په ذهن زرینې اونرمې منګولې ولګولې ترمړاوو ښو لاندې تورې غټې اوله حیا ډکې سترګې غښتلي اندامونه اوترمنځه مودتربګنۍ اودښمنۍ ولاړ غرونه
خور مې راباندې غږ وکړ
اخېرپه پوهنتون کې یې څه سخته پوښتنه خو مې درنه نه ده کړې
په ځای کې راسم شوم
فکر مې ګډوډ شوزړه مې غوښتل چې یوه درنه څپېړه ورکړم خو هغې وار ړومبی کړ
ورورجانه دومره هم بې عقله نه یم مطلب مې دادی چې ددې ښار د خلکو ژبې ته څنګه اوړي ؟
بد بد مې ورته وکتل
له ځانه سره یې په لوړ اواز وویل
زیبایي ....زیبایي.........
له کوټې ووته او ورپسې بند کړ
سبا ورځ چې د پوهنتونه راغلم په کورکې مې ډېر وخت تیرنه کړ د ماسپښین لمانځه ته د ابراهیم بن ادهم جومات ته روان شوم فکرونه مې هماغسې د تېرې ورځې په څېر ګډوډ وو د جماعت له لویې لرګینې دروازې نه د ننوتو په مهال چا د لمنې نه کلک ونیولم
کاکا......کاکا
یوه وړه ببر سرې نجلۍ ولاړه وه او کوچنی کاغذ یې په ګوتو کې کلک نیولی وو اومخامخ یې راته وکتل
کاکا دا.....
خبرې یې بندې کړې او کاغذ یې راته ونیوه په بیړه مې ترې وپوښتل څه دي ؟
په ماشومه ژبه یې ځواب راکړ
کاغږژ(کاغذ)دی
کاغذ مې پرانېست په ښکلې پښتو خط پرې لیکل شوي وو
ښاغلیه ښښنه غواړم ستا په زړه کې به د ګڼو شکونو د الفاظو مچۍ راګومبېدلې وي او هره شېبه به دې چیچې خو زه مجبوره یم هغه هم په دې چې زه کومه سوالګره نه یم ستا نه زما د غوښتنې مطلب د حمید مومند صیب دیوان دی هیله کوم چې د یو څه وخت لپاره یې راکړې چې د خپلې تنهایۍ د غمونو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

وژاړم ډاډه اوسه چې امانت به دې خوندي وي هیله کوم چې بل ډول شکونه د ې ذهن ونه خوري که باور رابانديې نه لري د جومات مخامخ پلازې ته د غونډۍ تر څنګ وړاندې خړې خیېمې زمونږ د استوګنې ځایونه دي
په درنښت
یوه بې کوره
سر رابانديې وکرځېد مخامخ مې وکتل هېڅوک هم نه معلومېدل وړاندې پلازې ته مې وکتل له کوڅو نه اخوا د غونډۍ په خالي لمنه کې کېږدیو ته ورته څو د رنګارنګ جنډونه جوړې خیمې ولاړې وې
په لاس کې مې د حمید مومند دیوان ته وکتل او بیا نجلۍ ته ځیر شوم چې د شلېدلو او زړو بوټو په څوکه یې ځمکه وهله
ورو وړاندې شوم
داچا درکړ
ابۍ
ستانوم څه دی چګوفه (شګوفه)
زړه نازړه مې کتاب ورکړاوجومات ته ننوتم
فکر مې ګډوډ وو د لیک توري او کلیمې مې په ذهن کې وګرځېد ې یوه شوم چې د کوم بې علمه او شډل مغزلیکنه نه ده اونه یوازې لوستي کس لیکلې توري او الفاظ یې د کوم عادي لیکوونکي د خولې نه دي راوتلي
یوساعت وروسته چې ملا شمس الدین راغی ټوله کیسه مې ورته وکړه خو هغه دومره جدي ونه بلله یوازې په دې یې ټینګار ورکړ چې اړخلک دي له کوم ځایه رامهاجر شوي د ماښام له جمعې ورسته به د مرستې یو غږ ورته وکړو دغه سیا سره ماته ډېره درنه او حیاناکه ښکاري بیایې وخندل
خو د عبد الحمید صیب دیوان دې هسې له لاسه و یوست ما به هم کله کله خپله ورکه په کې لټوله
ورته مې وویل چې امانت مې ورکړی له خیره ببرته یې راسپاري .
ملا شمس الدین وخندل
سلطانه د یوه انسان ښکلا په جامو او ظاهري مشخصاتو کې نه ده انسان په دې ښه ښکاري چې په سینه کې یې د ترحم او مهربانۍ ډک زړه ولري او په هر چا وسوزېږي
په شونډو مې خوره موسکا ورکه شوه
د ملا شمس الدین خبرې مې په سر کې انګازه وکړه
سلطانه د یوه انسان ښکلا په جامو او ظاهري مشخصاتو کې نه ده د ښکلا کلیمه مې څوځله په زړه کې تکرار کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ورو ورو یوې غرنۍ ښکلا ته لاړم تر مړاو ښو لاندې تورې غټې او د حیا ډکې سترګې او غښتلې اندامونه او تر مینځ مود تربګنۍ او دښمنې تور دیوالونه !
وروسته له دې ورځ په ورځ بدلېدم فکر مې کاوه چې یو څوک مې له شا رانیسي او شپه په شپه راته نږدې کېږي په خوب کې به هم یوې نااشنا سوالګرې منډې راپسې وهلې خو نظر او سترګې یې سوالګرې نه وې درناوی ،حیا ،او کلیوال غرور په کې له ورایه څرګند وو خو ددې سره سره مې د خیال او فکر په بدیا کې خپله ورکه ښکلا لټوله ملاشمس الدین هم هر ځل د فطرت او تقدیر پرېکړو ته د سر ټیټې مشوره راکوله او ویل یې چې تقدیر ته څنان سپارل د هوښیارانو کار دی د جومات دننه د هغه دا ډول خبرو دومره اثر درلود چې پرېکړه به مې وکړه چې په ټول عمر کې د کلي او ښکلا نوم بیا وانه خلم ټول وخت به پوهنتون استادانو او درسونو ته ورکوم نور به د خپلې کورنۍ سره ددې ډول چلند په ځای زما هر څه په مینه او خندا سره ترسره کېږي له دې نه دوه ورځې نورې تېرې شوې خو هغه سوالګره نجلۍ او ښځه مې بیا د ابراهیم بن ادهم د جومات په مخ کې ونه لیده ددې وېره راسره وه چې د حمید بابا شعرونه یې راخخه وړي نه وي او بې وعدې شوه خو ملاشمس الدین ویل
-ضرور به یې راوړي
دریمه ورځ چې مازیګر د جماعت د کړکۍ ترڅنګه ناست وم او د مازیګر د زیړو رنځورو وړانګو ننداره مې کوله هماغه نجلۍ مې ناڅاپې مخکې راپیدا شوه
کاکا کتاب ....
په لاس کې یې د حمید مومند دېوان وو ترې و مې پوښتل دادې چاته وړی وه خو نجلۍ رډ رډ راته کتل او په منډه له جوماته ووته د کتاب پاڼې مې واړولې له پاڼو یې داسې مالومېده چې که پوره نه وي نو نیمایي خویې مطالعه شوی دی ځکه چې ځینې پاڼې یې په ګوتو تورې کړې وې او د پنسل ځینې ښې په کې وې ددېوان په مینځ کې یوه سپینه پاڼه ایښې وه راوچته مې کړه او د پنسل لیکنواو کرښو ته ځیر شوم
ښاغلیه !ژوند هغه ګرداب دی چې تل د غرغرو په حال کې وي په دغه ګرداب کې یوازې هغه څوک کامیابېږي چې د لامبو چل ورځې په دغه ګرداب کې هغه څوک ډېر ژر ډوبیږي چې لامبو یې نه وي زده او د ژوند په روان سیند کې د پرمختګ پورې وتو او څپو ماتو لو توان ونه لري خدای(ج) دې له داسې ګردابونو په امان لره
یو ه بې کوره مرغۍ
احسان دې بیاهم په لېمو
سترګې مې وموښلې شاوخوا مې وکتل وړاندې په کونج کې دوه سپین ږیري په ذکر بوخت وو او خپلې تسبې یې اړولې د جومات له مخامخ کړکۍ ژېړې وړانګې د جومات غولې ته رالوېدلې وې بهر د جومات په برنډه کې خلکو په کوزو اودسونه کول او د مازدیګر د جمعې لپاره یې تیاری نیوه حواس

(c) ketabton.com: The Digital Library

مي ګډ وډ وو مازدیګر له لمانځه وروسته د نورو خلاف وختي کور ته روان شوم د هغې د لیک هره جمله مې په ذهن کې ګرځېدله.
په دغه ګرداب کې یوازې هغه څوک کامیابېږي چې د لامبو چل یې زده وي دربیمه او څلورمه ورځ هم راباندي همداسې بې خونده تېره شوه له ملا شمش الدین سره مې هم خبرې کمې کړې وې خپل د پوهنتون درسونه مې لوستل او په خالي وختونو کې مې د پخوا نو شاعرانو شعرونه مطالعه کول یونیم شعر به مې هم که لیکلو نو له کلیوالو انځورونو ،غرونو ،دښتو،سیند غاړو او دکروندو په یادونو به مالامال وو چې د ښار ملګرو به مې دغه انځورونه نه خوښول او زړونو به یې چندان او به پرې نه څښلې یوازې زه وم چې په یوازېتوب کې به مې خپل اودنوروکلاسیکو شاعرانو شعرونه لوستل
په پوهنتون کې وم دربیم ساعت نوی پیل شوی وو چې زنګ راغی موبایل مې را بهر کړ د کور شمېره وه په نرمه لهجه یې راته وویل
سلطانه یوځل کورته راشه لالا دې یوڅه ناروغه دی
زړه مې په درزا پیل وکړ په سترګو مې تیاره راغله خومخکې له دې چې څه وو ایم تلفون یې راباندې پرې کړ اجازه مې واخیسته یوه ټکسي مې دربس کړه او د کورپه خو روان شوم ټول واټونه ګڼې ګوڼې نیولي وو خو هڅه مې کوله چې ځان ژر ورسوم وېرې هم اخیستی وم چې هسې نه کومه خبره نه وي.
کورته ورسېدم پلوشه په انګړکې تر ونې لاندې ناسته وه او په څېره یې د خفګان کرښې خورې وې زما په لیدو راغله لاسونه یې په غاړه کې راوچول او په ژړا شوه
سلطانه په لالابیا د زړه حمله راغله روغتون ته یې وړی د کتابونو بیک مې کېښود په منډه له کوره ووتم یوه ټکسي مې ونیوله او د څلوسوه بیستر یزروغتون په لور روان شوم
څلورسوه بستریزروغتون ته مې ځان ورسولوبهرګڼه ګوڼه وه هرڅوک دخپلو ناروغانو په لټه کې سرګردانه ووخوماليدل چې ځینو نمک حراموبه په همدې حالت کې هم نجونواویاهم په نرسانوپسې سترګې وړلې هغه زموږ دمشرانو خبروه یوله لوړې مړکېده بل یې ترسرلاندې ډوډۍ کتله په پوښتنه پوښتنه مې دپلارکوټه پیدا کړه په منډه ورغلم خود پلار حالت مې ښه وومورمې سرته ورته ناسته وه زما په لیدو یې خپله ځای ماته پرېښودد پلار حالت مې ښه ووپه شونډویې همېشنۍ موسکاوغوړېده اوماته هغه وختونه راپه یادشول چې په ماشومتوب کې به مې کومه شوخي وکړه اویابه مې له پلوشې سره جنجال راغی نونوپلاربه مې راته دغوصې په ځای داډول موسکاکوله ، په تندي مې یې لاس ورکېښودخومورمې خبرې پیل کړې
سلطانه!
اوس ښه دی شکردی چې پخیرتېره شوه اودومره زوروره حمله نه وه لږوروسته له خیره کورته ځوستاراتګ ته هم حاجت نه ووخوښه شوه چې راغلې ، پلارمې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګوکې دهغې خبرې تائیدکړې په بیړه پاڅېدم چې کوم یخ څېزورته دڅښلولپاره راوړم ، له کوټې نه بهر زمادپلاردفتریوهمکاراوډرېورهم په انتظارخونه کې ناست ووپه دهلېزکې مخامخ لاړم ګورم چې ناڅاپه مې یوه وړه نجلۍ مخې ته راغله په سترګوراته اشنا ولګېده په لاس کې یې دجوسویوقوتی وواوسترګې له یوډول اشنازړه راښکونتیاڅخه ډکې وې ، یوه شېبه ورته تم شوم ماشومه نجلۍ په ډېره منډه لاړه اومخامخ کوټې ته چې وریې خلاص وونوته یوډول تلوسې اخیستی وم ورو ، ورو وریسې ورغلم وړاندې یوه ځوانه ښځه دوره خواته نږدې په بسترکې پرته وه اوماشومه نجلۍ یې څنګ ته نږدې په کټ کې کښناسته وړاندې څونورې ناروغانې هم په بستر ونوپرتې وې چې رنګونه یې دمړوپه څېرزېړتښې ووپه ټوله کوټه بې خونده چوپتیا واکمنه وه ماشومه نجلۍ یې په غوږکې وپسېده ناروغې په کټ کې ځان وخوځولواودوره په لورېې راوکتل زړه مې ټکان وکړترمړاووبښولاندې غټې اوله حیاډکې تورې سترګې اودغرنۍ ښکلاغښتلې اندامونه مې سترګوته ودرېدل چې ترمخ یې لاهم دتربګنۍ اودښمنۍ توردېوالونه ولاړوو.

هماغه سوالګره اوماشوم چې دابراهیم بن ادهم دجومات مخې ته به ولاړه وه یوڅوقدمه وړاند ې ورغلم اوپه کوټوکې دناروغانوبسترونوته ځیرشوم وره ته په نږدې بسترهماغه ښځې سراېښی ووچې مابه هروخت دابراهیم بن ادهم دجومات مخ کې په سوال لیده خواوس راته څرګنده شوه چې سخته ناروغه ده په غلچکې ډول مې سترګې دهغې په مخ ولګېدې چې دناروغۍ په سبب یې زېړرنګ غوره کړی ووهغه په اړخ پرته وه اودخپلې ماشومې په وېښتوکې یې لاسونه وهل ببرته په منډه لاړم دروغتون له نږدې کانتین څخه مې تازه مېوې اودمېوې اوبه راسره واخیستې یوځل بیاله ذهني کشمکش سره ګېروم دروغتون هماغه دهلېزته چې ورسېدم بیامې وړاند ې په هغې سترګې ولګېدې چې هېڅوک هم ورسره نه ووبې اختیاره مخامخ ورغلم دمېوې یوه پلاستیکي کڅوړه مې دبسترمخې ته په ابېنې مېزکېښوده ښځې له کټ نه سرراپورته کړاوماته یې وکتل په ټیټ غږ چې حیرانې هم په کې وې یې وویل

داڅه دي؟

په جرئت مې ځواب ورکړ

دامېوه ده تاسې ورته ضرورت لری....دومره څه نه دي خوپه ډېرڅه یې قبول کړئ.

ترڅه لاندې یې وویل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه خو تا سې مې و نه پېژندلی !

خبره يې په ستوني کې وچه شوه خوزريې دوام ورکړ

........هوريښتيا تا يوځل له دې نه وړاندې هم په مالوی احسان کړی وو زه احسان فراموشه نه يم بې له دې چې څه حيرانتيا و ښايم هغه وخت مې په خيال کې وګرځېده چې يوې ماشومې نجلی ليک راکړاودحميد مومند ددېوان غوښتنه په کې شوې وه.

بېرته شاته لاړم په وره کې مې بيا پرې غږ کړ.

که ماته دمرستې څه اړتياوي نو حاضريم ....هو ريښتيا له ډاکترانو سره خوبه په دري کې کوم مشکل نه لرې ، بې له ځنډه يې ځواب راکړ

مننه زه په دواړو ملي ژبو پوهېږم په پېښور کې زموږ څوګاونډيان کابليان وو.

دشرم تراحساس لاندې ورڅخه روان شوم په وړاندې بسترونو کې نورو ناروغانو هم زموږ ددغه خبروپه جريان کې موږته غوږنيولی ووخولکه چې په پښتونه پوهېدل ځکه يې چندان لېوالتيانه حس کېده .

مافکرکاوه چې هغه کومه ساده کليواله ده خوالفاظو يې ښرګندوله چې پوره لوستې ده اوهغه دچاخبره يوڅوک ده دپلارخواته مې ورغلم خوترهرڅه زيات ددغه مېرمنې پېژندلوته لېواله وم ((ترمړاووښولاندې تورې غټې حياناکې سترګې يې ډېرې ځورونکې اواشنامعلومېدې ډاکترانوويل چې پلارمې دفشارسخته ناروغي هم لري اوله دې امله يې په زړه دحملې چانس زيات د ی ، په همدې خاطردوه ورځې پرلپسې روغتونه ته تلم راتلم اودخپل پلارخدمت مې کاوه خوپه هرځل راتګ سره به مې يوځل خامخادغه نااشنامېرمنې کوټې ته په څه بهانه سروښکاره کاوه هغه هم که نوردخپل زړه نه وه خومجبوريت پوره راسره اشناکړې وه ناروغي يې معمولي وه نرسې ويل چې فشاريې هم ثابت نه دی اوګڼې رواني ستونزې لري په خوب کې دشپې راپاڅي اودلېونی په څېرناري وهي کله جګړې اوبمبارۍ يادوي ، کله ژاړي کله اباابا کله يوڅه کله بل څه وايي بس دغه اپلتې ويل دهغه لويه ستونزه ده حتی په وينښه هم ژاړي اوسلګۍ وهي.يوکوچی ډوله بوډايي وخت ناوخت احوال اخلي اوکوم بل سرپرست هم نه لري چې تراوسه دې دهغه پوښتنې ته راغلی وي

له دغې نرسې سره چې نوم يې عاليه ووزمااړيکې ورو، وروخوږې شوې هغه يوه ډېره خوش باوره مېرمن وه ډېروخت به بې په دې تېراوه چې دخپلوملګرودمعاشونوجايدادونواوژوندغندنه اوستاينه وکړي دځان په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاینه کې یې دومره افراط کاوه چې کله به یې ځان له پوهوډاکترانو هم پوه
ګاڼه ځوځله مې ورته وویل که ددغه مېرمنې په اړه راته یوڅه معلومات
راغونډکړي اودهغې له ژوندنه مې خبرکړي خوهغې ویل چې هغه دچاسره په
شخصي ژوندخبرې نه کو ي کله چې داخبرې ورسره یادې کړم دیوډول
ناراحتۍ احساس کوي اوشونډې یې مرۍ مرۍ کېږي یوه ورځ یې راته وویل
دومره معلومات یې ترلاسه کړي چې ناروغه هلمندۍ مهاجره ده چې له
هلمندنه دلته راکډه شوې اوس یې دکاکاسره په کابل کې چیرته شپې تېروي.
یوه ورځ مازدیګر مهال له پوهنتونه ناوخته راغلم اودکورپه ځای روغتون ته لاړم دپلارپه
کوټه کې مې ګڼه ګوڼه وه اوګن همکاران اودوستان یې پوښتنې ته راغلي وو
ماهم مناسبه ونه ګڼله چې ورشم اوله هریوه سره ځان ځان ته ستړي مه شي
وکړم مخامخ دهمغې ښځې خواته ورغلم سرته یې ودرېدم هغه په بستره کې
ناسته وه اولیکنه یې کوله ګڼې پاڼې یې توري کړې وې خوزماپه لیدویې په
رنګ کې بدلون راغی پاڼې یې تربالښت لاندې کړې اوماته یې ښه راغلاست
وویلو په ورخطااوهیاجاني لهجه یې زیاته کړه
ته ډېرمهربانه ځوان یې....
خومایې خبره ورپرې کړه
ناروغي دې څنګه ده؟
ترژبه لاندې یې ځواب راکړ
ښه یم ستاپلارڅنګه دی ؟
بدن مې تودشو حیران شوم چې زمادپلارنه څه خبره ده
ورته ومې ویل زما له پلاره څه خبره یې ؟
هغې پیکه خنداوکړه
دافکرمه کوه داډېره دوه مخې نړۍ ده دایوازې ته نه یې چې له عالیې نه زماپه اړه پوښتنې
کوې زه هم دچاپه پېژندلوکې دومره غافله نه یم
زه چوف ناست وم هغې زیاته کړه
وایه ولې چوف شوې دچاپه اړه معلومات حاصلو ل بده خبره ده
ورته ومې ویل
نوم دڅه د ی؟
نوم څه کوې ؟
غواړم ودې پېژنم اوستادژوندپه اړه معلومات ترلاسه کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دماشوم په وېښتو کې يې لاس راتېرکړاوزياته يې کړه

دښکلاپېژندل چاته څه ګټه لري خوخيرددی اوس له دې ځايه لاړشه چې اکا مې راځي وعده کوم چې له هرڅه به خبرشې له کوټې يې روان شوم اودخپل پلارخواته ورغلم

***

دپلارمې په روغتون کې ټولې څلوررځې پوره شولې اوډاکترراسره وعده کړې وه چې پنځمه ورځ به ښه شي اوکورته به يې رخصت کړوپه دې څلوررځوکې به هره ورځ دپوهنتون نه روغتون ته راتلم پلوشه اومورمې کورته واستو ل زه اوکوچنۍ خورمې له هغه سره پاتې شوو په دې دومره موده کې هره شېبه دهغه نااشنامېرمنې سيورى راباندې خوروو، کله به مې فکرکړچې دهغې ترمړاووبنولاندې له حياډکې اوښکلې سترګې هره شېبه راپسې دي اوماځان ته راکاږي خوبيابه مې فکروکړچې ممکن په دغه لېوالتيابه مې يوازې ددوى نرسه عاليه پوه وي ، پلارته مې دهغې دليدوپه وخت بهانه کوله چې بهرپه چمن کې مطالعه کوم پنځمه ورځ دپنجشنبې ورځ وه له پوهنتونه راغلم مورمې هم انتظاروه اوپلارمې روغ رمټ وواودپخواپه څېرېې مجلس کاوه

په خندايې راباندې غږکړ

والکه !دروغتون په کومه نرسه خوبه دې زړه نه وي بايلى ؟

چې هره شېبه رانه ورکېږي

ماوخندل خوپه زړه کې مې دشک يوه څپه تېره شوه بهرته ووتم اودهغې دبسترخواته ورغلم کله چې ورورسېد م په خالي بسترمې سترګې ولګېدې ا و زړه مې ټکان وکړزړه نازړه کوټې ته ورننوتم ديوې بلې ناروغې له پايوازې نه مې وپوښتل چې ددې ځاى ناروغه چېرته ده ؟

هغې لومړۍ حيران حيران راته وکتل بيايې ځواب راکړهغه نورښه شوه نن سهارېې په اتوبجورخصت کړه ديوه سپين ږيري سره لاړه

په مات زړه راووتم لاڅوقدمه نه وم تللى چې له شانه چاراپسې غږکړ

سلطانه !

ورومې کتل ګورم چې عاليه رارونه ده اودکاغذونويوبنډل يې په لاس کې دى

سلام لکه چې دناروغ پوښتنې ته راغلى وې ؟داسې نه ده ؟

زه لاچوپ وم چې هغې خپلې خبرې وغځولې

خومتسفانه چې هغې روح درښنلو.

رنګ مې تغيروركړاوسرراباندې وګرځېد

رېښتيا ؟

عاليې زمادرنګ په اوښتوخندل

(c) ketabton.com: The Digital Library

واه ، وا ه دارنګ ته دې ګوره چې مړنه شي دروغ مې ویل هغه سهاروختي نوررخصت شوه په ناڅاپې ډول به یې په بارباړستاپوښتنه راڅخه کوله خوماورته ویل چې زه نه پوهېږمه هوریښتیاپه اخرکې یې ستاپه نامه یوامانت راکړی هغه هم دیوڅوپاڼودغه بنډل چې ماته دکوم پخواني کتاب نسخه ښکارېږي څه چې په کې دي زه هم نه پرې پوهېږم خوهغې ماته ویل چې په دې کې هرڅه لیکلي دي ده ته یې ورکړه ویل یې چې دسترګوډېرې پوښتنې به یې په کې ځواب شي ،
زړه مې یوڅه قرارشو له عالیې مې مننه وکړه اوورڅخه روا ن شوم بې له دې چې ویې ګورم پاڼې مې په بکس کېښودې اودوه ساعته وروسته له خپل پلارسره ټو ل دهغه ددفترپه موټرکې دکورپه خواروان شوو ،اوټول خوشحاله ووخوزمادخیال مرغان بیاډېرلرې تللي وو
***
سباورځ جمعه وه پوهنتون ته دتګ بیړه هم راسره نه وه خوددې سره سره مې ترسهارددې موقع پیدانه کړه چې په پاڼوکې راغلي کرښې وګورم کله چې له کارونوزګارېدم نودورځې لس بجې به وې دکوټې ورمې په ځان پسې بندکړپاڼې مې پرانستلې اوپه لوستلومې یې پیل وکړپاڼې مختلفې وې په یوه داسې لیک لیکل شوې وې چې ډېزاین یې پښتوو و و، په بیړه لیکل شو ې وې خوپوره واضح وې اولیک یې ښکلی ښکارېده ، دوه پاڼې خالي وې ددریمې پاڼې په مخ دیوې ځوانې نجلۍ ښکلی تصویرلګېدلی وودتصویرپه لیدومې زړه ټکان وخوړځکه ترې لاندې په غټوکرښودښکلاکلیمه لیکل شوې وه ،کلیواله ښکلا، ترمړاووبښولاندې تورې اوغټې حیاناکې سترګې ، غښتلي اندامونه اوترمینځ دتربګنۍ اودښمنۍ ولاړتوردبوالونه په تصویرکې یوه پوهنتوني نجلۍ په پارک کې په څوکۍ ناسته ده اوپه خفګان سره دکتاب پاڼې اړوي ، لاندې ورته لیکل شوي وو
په پخوانوسترګومې ګوره
که مې رنګ زېړوي دابه ستاله غمه وینه

دپاڼولیکنه ، تصویر، دنجلۍ نوم ، ټپه ټول راته حیرانوونکي وو ،دپاڼوپه لوستلومې پیل وکړنږدې یوه بجه به وه چې ټولې پاڼې مې یې پرلپسې ولوستلې دوروستیوپاڼوپه لوستلونورزمادسترګوپه کاسوکې اوښکې دځایېدونه وې اوړدوغځېدم اوله ځان سره مې وژړل ډېره موده وروسته مې یوځل بیااوښکوګرېوان لوندکړ، ماتردې دمه په خپل ژوندکې دوه ځله په خپل ژوندکې اوښکې تویې کړې وه یوهغه مهال چې له کلي ښارته راغلم ، اوزړه نازړه مې په ښارکې ژوندپیل کړ، په دغه راتګ کې مې دومره اوښکې تویې کړې چې ، په وچولویې نورپه دستما ل کې وچ ځای نه وو ،اوبله داچې دشپې وې هغه مهال مایوازې خپل کلی کورنه بلکې خپله غرنۍ ښکلاچې ددښمنۍ اوتربګنۍ توردېوالونه یې په وړاندې ولاړووپاتې کېده اوبیانن ددغه داستان په لوستلو زماداوښکوهغه ځای ته ورغلې چینې یوځل دورځې په رڼاکې راوخوټېدې .په حالت کې مې پوره بدلون راغلی ووخوچاته مې حال نه ویلو اونه مې ددې جرئت ووچې حال چاته ووایم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دازموينوورځې راغلې په ورځ کې به يوځل خامخادابراهيم بن ادهم ، جومات ته تلم درس به مې ويلو اوپه خالي وخت کې به مې له ملاشمس الدين سره پوره مجلسونه کول ،اويابه وړاندې غونډيوته تلم اوپه شاوخواسيموکې به مې ښکلالتپوله هيله مې داوه چې که يې يوځل وګورم داهغه ځايونه ووچې هغه مې لومړی ځل ديوې غيرمعمولي سوالګرې په جامه کې ليدلې وه خواوس يې درک نه وودلته په سلګونوکېږدی دهغو کډوالووې چې دبهرنيوځواکونودبې رحمانه بمباريوپه سبب له هلمندنه دلته راکده شوي ووښکلاهم دمجبوريت بې رحمانه سيليوله هلمندنه دکابل دغه جونګړوته راکډه کړې وه په دغه خيموکې هغه کسانوژوندکاوه چې په هلمندکې خانان ووخواوس يې دلته دسوالګروپه څېرژوندکاوه اوهره ورځ دشپې په تياروادورځې په ګرميوکې درپه درګرځېدل پوره يوه مياشت مې په همدې ډول تېره کړه اودهلمندی ښکلاپه لټه ګرځېدم خوله اوښکومايوسی اوخفګان پرته هېڅ په لاس نه راتلل .ملاشمس الدين هم په دې مسئله کې چندان لېوالتيانه ښودله .اوويل به يې چې د دغه خېمودهرې نجلۍ داستان ښکلاته ورته دی خومورږځه کولی شوی؟ زه له پخوانه دبشر په هغوحقوقوچې په راډيوګانوکې به مشرانو وربانډې بحثونه کوي چندان باوري نه وم اونه مې دبهرنيومرستوته زړه ښه کاوه ماته يوازې دعاګانې راپاتې وې.

يوه مياشت وروسته چې دسمستېرامتحانونه پای ته ورسېدل نورنورخصتي شوه پلارته مې وويل چې لومړی خوبه ټول رخصتي په کلي کې تېرووخوکه ټوله نه وي نوماته اجازه راکړه چې لاړشم خوپلارمې دمعمول خلاف دومره راته غوصه شو چې دلومړې ځل لپاره يې په رنګ کې بدلون راغی

احمقه !ځان درباندې تاوان دی پخواخومودښمن يوازې بازممد وو(زماتره)ووخواوس زمورږدښمنان دشمېره وتي دي دحکومت مخالفين اوطالبان کلي ته په لاروهرهغه سړی له موټره کوزوي چې ږيره يې نه وي اويايه حکومت کې دنده ولري په تېروڅوکلونوکې يې څوکسان دسړک په غاړه ويشتي دي ،انګرېزانواوامريکايانودطالبانوغوصه راپارولې اوهغه اوس په دې کسانوسړوي ، بازممد هسې هم زمادنه راتلولپاره زمورږ په ضدا غزي کرلي ته اوس ځوان يې په دې خبروبايدپوه شې که ارامي شوه بيابه له خيره ټول ځو بيادې هم که په کورکې زړه تنګېږي ، نوزه به په خپل دفترکې يوه دنده درته پيداکړم ،هلته به مقررشې اوپام به دې په بله وي هسې هم په کلي کې سړی بې سواده کېږي.

دپلارخبرومې پوره نهيلی کړم

که څه هم دومره وېره نه وه خوپلارمې له پخوانه يوڅه ډارن وواولانجې يې نه خوښېدې بلخوازماکاکابازمحمدهم دطالبانوداعتمادوړکس وواوزمورږپه ضديې هرڅه کولی شول مورمې هم له تګ منعه کړم زا رۍ يې راته وکړې چې دموراوپلارمشرزوی يې تګ ته هېڅ حاجت نه شته.

په دې دريوکلونوکې که څه هم له کلي لرې ووخوزمورږ دهقان علم ګل کاکابه په دوودريوکلونوکې له کلي يوځل ښارته راته اوپلارته به مې يوڅونغدې پيسې ورکولې مابه هم چې علم ګل کاکايوازې وليده

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو د کلي په اړه به مې ورځخه ګڼې پوښتنې کولې کله به مې ترې وپوښتل چې کاکا خو به مې له چا سره خپلوي نه وي کړې نو وبه يې خندل ؟
او زياته به يې کړه
باز کاکا دې وايي چې زما د لورسيال لا تر اوسه په جهان کې نه دی پيدا شوی
زه په دې خوشحالېدم چې ښکلا لا تر اوسه پېغله ناسته ده پخوا به مې فکر کاوه چې هغه به هره شېبه او هره ورځ زما لار څاري خپل پلار ته به کنځلې کوي چې ولې يې زما ور ترمينځ د تربګنۍ او دښمنۍ تورد يوالونه درولي دي خو د هلمندۍ ښکلا د داستان په لوستلو مې د کليوالې ښکلا تصوير په ذهن کې يو څه پيکه شو او فکر مې کاوه چې د هغې ښکلا تصوير د يو ې بلې ښکلا په وجود کې ګورم
***
درخصتۍ په لومړۍ ورځ له خپلې موراوپلوشې سره ښارته لاړم سودا مووکړه په ښارکې ځوځايه بهرنيو عسکرو لارې بندې کړې وې او بې ځايه تلاشۍ يې کولې په ښارکې يو څه وګرځېدو خو د مورمې هم زما په څېر ښارنه خوښېده بېرته کورته راستانه شوو د ډېرې موټياره کړه دولس بجې به وې چې د مېلمنو کوټې ته لاړم له الماري نه مې د ښکلا راسپارلې پاڼې رواخيستې ، خوزړه مې تنګ وو په ذ هن مې د کلي بوی او داوړي له کليوالو ورېمو ډکه هوا لګېده زه حيرا ن په دې وم چې ولې مې يوه اونۍ وړاندې په زړه کې دغه وېره نه وه زما په ذهني طرحه کې مادرخصتۍ ډېره برخه په کلي کې تېرو له خواوس دا هرڅه دا وبو په سرليکنې ته ورته وو مجبور شوم زړه مې په ښارکې ولګولو هڅه مې داوه چې ځان ته يوه داسې بوختيا پيداکړم چې کلی رانه هېر شي .دهمدې لپاره ترټولو مهم دادبياتو مطالعه وه پيل مې يوځل بيا دښکلاله پاڼوکړ پاس بالاخانې ته وختم او پاڼې مې بېرته له سره پيل کړې چې هره شېبه په کې پوره زړه راښکونتياوه او تلوسه وه
***
زمانو م ښکلا د ی په ۱۳۸۷کال کې په خپل ټاټوبي د هلمند ولايت په مرکزلشکرګاه کې اوسېدو او زه د پنځلسو کلونو وم زموږ شپږ کسيزه کورنۍ د هلمند له ډېرو نېکمرغه کورنيو څخه وه په دې چې ځوک په کې بې سواده نه وو او زما د پلار له برکته په کې هرچا زده کړه کولی شوی د دې ترڅنګ يې زموږ ګاونډيو او نږدې دوستانو ته هم دسواد نعمت رسېدلی وو زموږ د کورنۍ نورغړي زما لس کلن ورور ميوند دوه وړې خورګانې چې مشره يې يلدا چې اته کلنه وه او کشره يې رڼا نومېده چې عمريې شپږ کاله وو موراو پلارمې هم د عمرپه لحاظ غښتلي او ځوانان وو پلارمې هغه وخت د طالبانو په حکومت کې د لښکرګاه د محکمې مشرقاضي وو د دې ترڅنګ يې تجارتي کارونه هم روان وو خود د ې سره سره زموږ د تعليم پوره غم ورسره و و په دې چې هغه خپله يو لوستی انسان و و او لوړې زده کړې يې کړې وې او يو ا بما انداره قاضي وو هغه په پېښور پوهنتون کې د شرعياتو پوهنځی لوستی وو او د تنظيمونو په مهال يې په ګڼو کنفرانسونو کې برخه اخيسې وه لوړې دندې يې هم اجرا کړې وې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم هغه مها ل نجونوته ددې اجازه نه وه چې زده کړې وکړي زماموږهم دولسم ټولګی لوستی
وواوبيايې زمادپلارسره کوژدن شوی وو زمادموراو پلاراوزموږ دکورني ښوونکي سيدرسول کاکاپه
مرسته زموږ دکورنۍ شاوخوانجونو ترلسم ټولګي پورې زده کړې وې اوددودی دپرلپسې هڅوپه
سبب مو استعدادله هغوهم لوړووچې رسمي ښوونځي يې لوستي وو
پلارجان مې شپه اوورځ هڅه کوله چې موږدمنظمې زده کړې له مخې وروزي په کورکې مودرې ټولګي
وو چې داتم نهم اولسم ټولګي کتابونه راته په کې سيدرسول کاکا اوزماپلارپه ګډه تدريسول دغه
کورنۍ ښوونځی چې په پوهنې رياست کې هم رسمي ووله لسم ټولګي نه درجه په درجه تردې دمه
رارسېدلي وو زه دلسم ټولګي په لسونجونوکې اول نمره وم په دې نه چې ښوونکی موزماپلاروو بلکې
خپل زحمتونه مې ووهڅه مې داوه چې تکړه ليکواله اوياهم ډاکتره شم ماچې کله سواده زده
کړنوبيامې دپلاردکتابتون نږدې ټول کتابونه مطالعه کړل اوپلارمې هرډول کتابونه راته راوړل
موږبه چې له درسه وزګارشووبيابه هرچاپه خپل کورکې خپلوماشومانوته هم زده کړه ورکوله چې ددې
ټولونوښتګربياهم زماپلارووځوک چې دتعليم په قدرپوهېدل نودعاګانې يې ضرورورته کولې
تر۱۳۸۸م کال پورې موږ ديوولسم ټولګي کتابونه هم خلاص کړل خودتقديرفيصله بل ډول وه يوداچې
زموږښوونکی سيدرسول کاکا دعمرپه لحاظ کمزوری شو اودورپېښې ناروغۍ په سبب يې يوه ورځ
ساه ورکړه بل داسې اوازې وې چې امريکاپه افغانستان حمله کوي دطالبانوحکومت ړنګوي په يوازې
ځان مې پلارهم نه شو کولی چې دخپلوکارونوترڅنګ موږته درس راکړي ددې ترڅنګ به يې انديښنې
په دې زياتې وې چې امريکايان راځي اوبيانوی انقلاب پيلېږي هغه که څه هم دطالبانودحکومت له
ګنوکړنوسره له دنجونوپه تعليم بنديزاوداسامه نه سپارل اوکوکنارچې دی يې په کلکه مخالف وو
خودامريکايانواويانوروبهرنيوسرتېروله راتلويې هم کرکه کېده ويل يې چې هغوی خپل اهداف لري
اوکله هم دافغانانودارامۍ خيال نه لري چې له امله به يې يوځل بياافغانستان داورپه لمبوکې وسوزي
هغه له خپلوځينوملګرو سره هم چې دحکومت لوړپوړي غړي ووداند يښنې شريکې کړې وې چې له
امله يې ورته ګڼې ستونزې پيداشوې اودهغه په زيان تمامې شوې.
يوه ورځ خفه غوندې کورته راغی مورمې چې ترې دخفګان لامل وپوښته نوسوړ ځواب يې ورکړ
له دندې يې برطرف کړی يم دډارن اوادامريکادپلوي تورونه يې راباند ې لګولي په همدې
ورځوشپوکې داسې ځينې کسان هم په پټه تروررشول چې داسامه مخالفت به يې کاوه اوطالبانوته به يې
دنرمۍ مشورې ورکولې زماپلارهم داسې يو کس ووخوښه داوه چې يوازې له دندې ګوښه شو چې لامل
يې ټولې همغه خبرې وې چې له خپلوملګروسره به يې په مجلسونوکې کولې په ځوروځوکې هلمندته
دb52الوتکولومړۍ ډالۍ روارسېدې ورو ورودرنې بمبارۍ پيل شوې دپلارمې له پخوانه هم
ډېرچورت خراب و و يوه مياشت وروسته مې يې مورته وويل چې له هلمندنه وځي مورمې يې هم
مخالفت ونه کړځمکه مو دهکان ته پرېښوده يوه ورځ سهاروختي کابل او له هغه ځايه دوه ورځې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته مخ په پېښوررروان شوو په راډيوکې مواورېدل چې دامريکا حکومت هره ورځ اروپايي هېوادونه دځان ملګري کوي اودافغانستان له ګاونډيوهوايي اډې غواړي اوپه افغانستان دځمکني يرغل لارې ګوري اوورته له اوسه پوره تياري نيسي په جلال اباد کې هم طالبان هم ورخطاوو دهرچاتالاشي يې کوله دلته وېره داوه چې پاکستان له امريکاسره دهرډول مرستې ژمنه کړې وه هسې نه امريکادتورخم له لارې ځمکنی يرغل وکړي اوياهم امريکان ورنه راداخل نه شي په هرصورت موږ پېښورته په ډېرګړاوواوخفګان سره ورسېدو په حيات ابادکې مې پلارپوره شناخت درلودخوزمالومړۍ ځل ووچې له هېواده بهروتلم دهغه ديوه دوست په کورکې مودرې ځلورشپې وکړې اوبيايي يوکرايي کورراته پيداکړچې په هغه کې مواواړول

له نېکمرغه چې له موږسره دپيسوڅه کمی نه وو په لښکرګاه کې دځمکې اوڅودکانونو نه چې په کرايه يې ورکړې و و پلارته مې پوره پيسې لاسته ورتلې يوه پوره يوه مياشت بې کاره وو خووروسته ورته خپل کوم ملګري دملګرو ملتونو دمهاجروپه اداره UNHCRکې دنده پيداکړه چې عايديې بدنه وو زه ميونداوورې خورګانې مې دمهاجروپه لېسه کې شامل شوو خوداکارهم په ډېرووا سطووشو وروسته ورو وروامريکايانو دنظامي يرغل اوبمباريوپه سبب ځينې نورې کورنۍ هم دلته راکډه شوې نورددې په ځای چې دهېوادپه حالاتوفکروکړم په رحمان بابالېسه کې مې خپلو زده کړوته په دوولسم ټولګي کې دوام ورکړهڅه مې داوه چې خپله وړتياوښايم په لومړيوکې زماځانګړې هلمندۍ لهجه دښوونکو زده کوونکو لپاره ډېره په زړه پورې وه خوورسته راسره عادت شول بايدووايم چې دومره هم نه پوهېدم لکه دلته چې مهاجرې نجونې اوهلکان پوهېدل خودپلارپراخه نظراوکورسونونيولو زماداستونزه هم حل کړه په ځلورنيم مياشتينيوازموينوکې دريم نومره راغلم چې داپه ځلوېښت کسيزه ټولګي کې ښه نومره وه انګريزي کورسونه مې هم ونيول اوشپه ورځ مې په درسونوکې کوښښونه کول يوکال وروسته له دوولسم ټولګي څخه فارغه شوم پلارجان مې راته دکانکورپه ازموينه کې داخله واخيسته اودپېښورپوهنتون دادبياتوپوهنځي پښتوڅانګه مې انتخاب کړه سوالونه ډېرسخت نه وو بله خبره داوه چې زموږ دټولګي نه يوازې شپږ نجونو غوښتل چې لوړې زده کړې وکړي ځينوويل چې کډه يې وطن ته ځي ځينوويل چې دپوهنتون اجازه ورته نشته خوماته مې پلار لاپه دوولسم ټولګي کې ويل دپوهنتو ن تياري نيسه ته بايدلويه ښځه شې اوښه شخصيت ولرې

دهغه اعتماداو تشويق زمادبرې لومړۍ رازووپوهنتون څومياشتې وروسته پيل شو دلته نوپه لومړي ټولګي کې هلکان اونجونې ګډکښناستل دبې ځايه خبروپه ځای هرڅوک خپلودرسونوته متوجه وو دپوهنتو ن لومړۍ اووروستي سمسټرونه ډېر سخت وي لومړۍ په دې چې يوڅوک له نوي تحصيلي سيستم سره اشناکېږي سمه اشنايي ورسره نه لري اووروستی په دې چې دفراغت اومونو ګراف ليکلو غم وي اوله ملګرو بېلتون هم دردونکي وي په لومړي ټولګي کې ټول شپېته کسه وو چې دنجونو اوهلکانو شمېرنږدې سره برابروو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېرى په کې ځپله پېښوريان وو اونوربيا جلال اباداوکابل نه وو خودلته ټول دکابليانو په نوم يادېدل وروسته چې يو څه بلده شوم دوه نجونې چې غوټۍ اوهيله نومېدې اويوبل هلک دلښکرګاه وو چې سلطان نومېده ورسره ومې پېژندل هغوی ډېروخت دلته په مهاجرت کې تېرکړی وو چې زماپه څېرله لهجې نه زرنه پېژندل کېدل اوچافکرنه کاوه چې دهلمنداويا کندهاربه وي په لومړيوکې مې ملګري له هيلې اوغوټۍ سره وه اودسلطان سره مې له سلام پرته دوطنداری په حساب ددرسونو اوهلمندپه اړه ځينې خبرې کولې هغه هم په دې چې سلطان ،هيله اوغوټۍ له کومې بلې ليسې نه يوځای فارغ شوي وو اوملګري يې خوږه وه بله داچې سلطان به کله کله خپلې لنډې کيسې هم دپښتو ټانګې په اونيزوغونډواومحفلونوکې اوروله غوټۍ اوهيله هم څه ناڅه په شاعرۍ پوهېدلې اوګڼ شعرونه يې يادکړي وو همداسې دانورټولګيوال موهم داسې کسان وو چې چې له ځينورسنيواواخبارونوسره يې کارکاوه

ماچې له ليکوالۍ سره له پخوانه مينه لرله تراوسه مې څه نه وو ليکلي ډېرې سوڅې مې په ذهن کې پخې کړې وې هيله مې لرله چې يووخت يې وليکم استادانوبه هم په دې ټينګارکاوه چې بايدليکوالان شو ادبيات بې له ليکنې ، څېړنې اوتنقيده په دردنه خوري خومابه چې بياهم هرڅه وليکل نونه به مې خوښېدل خپله داستونزه مې مورته چې په يوه لومړنۍ ښوونځي کې ښوونکې وه وويله خوهغې ويل چې په يوځل څوک نه ملاکېږي به باربارېې وليکه پلارمې دملګروملتونو دمهاجرو ادارې دخپرونې څوګڼې راته راوړې چې دنړۍ دګنوکډوالوډېرې دردونکې کيسې په کې وې اوپه کيسوکې خپله افغان مهاجرهم راتلل چې دکيسوترڅنګ په کې دهغوی په اړه خبرونه اوداستاني مطالب هم وو يوه ورځ مې پلارله ځان سره دپېښورپښتواکاډمۍ ته هم بوتلم اوله ګڼو مخوروڅېړونکو ، ليکوالو اوادېبانوسره يې مخ کړم ډېر و سترو ليکوالوراته دخپلې ليکوالۍ دپيل کيسې وکړې چې په لومړي سرکې زماغوندې وو اوخپلې ليکنې يې نه خوښېدلې اوليکنې يې زمانه هم کمزورې ښودلې خواوس يې کتابونه په پوهنتون کې لوستل کېدل دهغوی بې ساري تشويق دومره وهڅولم چې ماويل زرکورته لاړه شم اويوڅه وليکم اوهغه څه چې په پوهنتون کې مې زده کړي اويالوستي په کې ټول عملي کړم له هغې خواداکاډمۍ مشرانوراته دادبياتويوپنډ لارښوونکي کتابونه هم راډالۍ کړل پلارجان مې که څه هم يوقاضي وو خوپه لارويې دادبياتوپه ارزښت ،ګټو اوديوه ملت په ژوندي ساتلو دومره خبرې راته وکړې چې کټ مټ دادبياتوديوه ښوونکي غوندې ښکارېده.

***

يوه په زړه پورې خبره داوه چې له ميوندزماله وړوخورګانو   اوځينوګاونډيوماشومانوسره په درسونوکې زماموړجانې مرسته کوله اوزه يې خپلودرسونوته پرېښې وم اودکورځينې کارونه به مې ورسره کول دشپې که څه هم ګرمي وه خوچپېټرنوټونه به مې راواخيستل دادب پوهنې په اړه به مې کتابونه اونوټونه ولوستل يوه شپه مې دادب پوهنې يوکتاب څوځله ولوسته دلنډې کيسې ژانرمې څوځله له ذهنه تېرکړاوبيامې خپلې لومړۍ لنډې کيسې ته (دمهاجره) نوم ورکړاوليکنه مې پيل کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې سوژه يې خپل پلار راکړې وه په کيسه کې يوه افغانه مهاجره له کابل نه داسې مهال راووځي چې مېړه يې په يوه راکټي بريدکې وژل کېږي له خپل مشراتلس کلن زوی اوکوچنی اته کلنې لورسره کورپرېږدي پېښورته رارسېږي په يوه پنډغالي کې په خېمه کې ژوندتېروي مشرزوی يې دځان لپاره روزګارلټوي زده کړه ورنه پاتې کېږي بلااخېره دسړل جوړونې په يوه ساختماني شرکت کې کارورته پيداکېږي اوهلته ډبرې ماتوي يوه ورځ دورځونه ورباندې په غره کې کاڼي راولوېږي لومړی يې ملاماتېږي اوبياپه يوه روغتون کې مري مهاجره مجبورېږي چې دنفقې ګټلو لپاره سوال وکړي خوداچې پښتنه ده سوال ورته ښه نه ښکاري اودايي ضميرنه مني چې دخاوندله مرګه وروسته دې چاته لاس اوږدکړي وړوکې لوريې هم ناروغه وي بله ورځ يوتورمخی سړی راځي اولوريې دپيسوپه بدل کې ترې غواړي مهاجره مجبورېږي دلسوزروکلداروپه بدل کې خپله ماشومه لور پرې په دې هيله خرڅه کړي چې هغه به يې درملنه وکړ ي اوله مجبوريتونوبه يې وژغوري خوکله چې دتورمخې سوداګرموټرروان شي دمهاجرې زړه دردکوي يوه شېبه په کې راځي دموټرله توروښېښو دهغې دوړې لوراوازراځي په زړه يې دردديوه بله شپه راځي له خولې يې وينه داره کوي اوپرمخې رالوېږي
کيسه مې په ډېروهنري الفاظو وليکله اوده شوم دشپې مې هم همداسې يوه مهاجره په خوب کې ليدله څوځله دشپې پاڅېدم اوبېر ته به اوده شوم سهارمې دچايوڅښلوپه وخت کيسه خپلې موراوپلارته واوروله خوکتل مې چې ددواړه ژړغوني غوندې شول اوپه سترګوکې يې اوښکې وځلېدې افرين اوشاباسي يې راکړل پلارمې داهم راته ويل چې پته کړې دې ده خوداچې سوژه ده راکړې وه نوويې منله چې ماليکلې
سهارچې پوهنتون ته لاړم کيسه مې په تفريح کې غوټۍ اوهيلې واوروله چې نظرپرې ورکړي هغوی دواړوولوسته غوټۍ په خنداراته وويل
افرين له تانه هم ښکلې ده
په تعجب مې ورته وويل
زمانه !
هوته له خپلې ښکلاڅه خبره يې قاضي صيب (زماپلار)ملامت نه دی چې دښکلانامه يې درباندې ايښې
بيايې ټوکې بس کړې راته ويې ويل
ډېره ښه ده
ماويل سلطان صيب ته يې ورکړه نوره به يې درته کر ه کړي هغه په کيسه ليکنه کې په ټول ټولګي کې مهارت لري استادانوهم ستايلی دی
په رخصتۍ کې مې همداسې وکړل درې واړه دکتابتون خواته لاړو سلطان دکوم پنډکتاب پاڼې اړولې اودمېزشاته غلی ناست وو زموږ په ليدوله څوکۍ پاڅېدپه رنګ کې يې لږ بدلون راغی ماليدل چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاسونه يې هم دمعمول خلاف لړځه لړزېدل له مقدمې پرته مې کيسه ورکړه هغه ځلورواړه پاڼې واخيستې زمادتشويق لپاره يې يوځوخبر ې وکړې اومادليک ستاينه يې وکړه کيسه يې هملته سرسري ولوسته اوبيا په واه واه سرشو ويې خندل اوغوږې ته يې وکتل
زه په خپله کليواله ويارم هلمند خوماته يوکلی ښکاري زما په خيال کې هم نه وو چې يوه هلمندۍ نجلۍ به يووخت پوهنتون ته راځي اوپه کيسه ليکنه کې به زما سره سيالي کوي
ټولووخندل سلطان په کيسه کې ځينې خبرې وکړې اوځوجملې يې اصلاح کړې خوماورنه وغوښتل چې خامۍ اونيمګړتياوې يې ببګاه په کورکې وګوري اوپه کاغذکې يې وليکې اوبيايې ماته وسپارې ځکه چې اوس هسې هم رخصتي وه
هغه هم په خوښيۍ ومنله داسې مې حس کړه لکه په دې خبره مې چې له کوم لوی عذاب نه ژغورلی وي سباورځ په پوهنتون کې دپښتوادبياتو دودې اوپرمختګ په اړه کنفرانس لپاره يوه مقدماتي غونډه وه دپېښور پوهنتون اوپښتواکاډمۍ ترځنګ دلروبرګڼ ليکوالان اوادبيان په کې راغونډوو اوددغه لوی کنفرانس لپاره په تياريوغږېدل له همدې امله ټولګی بندوو کله چې غونډه خلاصېده سلطان مې خواته راغی ترڅنګ مې کښناست لومړی يې ځوخبرې وکړې ددغه جوړېدونکي کنفرانس په اړه وکړې بيايې له ځونوروپاڼوسره زماکيسه راکړه ويل يې چې ښېګڼې اوبدګڼې يې په کې ټولې ليکلې دي هلته په ستېج ويناوې کېدې اودلته دواړه په خبرومصروف و و خو دپخوا خلاف دهغه په خبروکې کله بندښت اوسکته راتله له خبرويې ځرګنده شوه چې دلته په حيات اباد کې له خپلې موريوې خور اومشرورورسره چې اوس په پېښورکونسلګرۍ کې ماموردی اوسي اوپلاريې چې يوفوځي افسروو پخوا په هلمند کې شهيد شوی دلنډو کيسو ځوکتابونه يې هم راډالۍ کړل اوغونډه پای ته ورسېده
***
کورته چې ورسېدم له ډوډۍ خوړلووروسته مې همغه پاڼې راواخيستې په دوه پاڼوکې يې زمادکيسې په اړه ليکلي وو چې ډېره په زړه پورې اوښکلې موضوع په کې راغلې په خاميو کې يې ليکلي وو چې ځينې ګرامري قواعد په کې نه د ي مرعات شو ي اودخيال په خم کې ډېره نه ده رنګېدلې بايدډېره په هنراوخيالاتوسينګارشوې وی له دې پرته يې نورټول صفتونه ليکلي وو خوعجبه داوه چې صفتونه يې دکيسې نه بلکې ټول زما په اړه وو چې زمادکړوورواوپه ټولګي کې دچوفتيااوخبرونه کول دريځ يې په باربارستايلی وو دکيسويوکتاب مې پرانست په کې وړوکی کاغذي پاکټ ايښی وو زر زرمې پرانېست په يوه رنګه کاغذکې ليکل شو ي و و پاکټ مې ځېرې کړاوپه رېږدېدلولاسونومې دکاغذکرښې ولوستې په کې ليکل شوي وو

ګرانې ښکلا !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماترننه داوسنۍ زماني په مينه باورنه لرلواصلاپه ماپه کډوالۍ کې عمرپه دومره مصروفيت کې تېرشو چې دميني په مفهوم هېڅ پوه نه شوم اوترننه مې زړه ديوه تياره اوکنډرپه څېرپاتې شو مادخپلې مورنۍ ميني نه پرته بله يوه مينه هم په زړه کې نه ده لوبولې اوپه بازاري مينومې باورهم نه وه

زه خبر ې نه اوږدوم تاته به معلومه وي چې زه ښه تکړه ويانديم خوته ګورې چې تاسره مخ شم ژبه مې بندېږي اولاس مې رېږدي چې ته بيانه يې نوجوړاوروغ شم په دې کيفيت ته زمانه ښه پوهېږې ته باوروکړه چې زه په زړه کې کوم مطلب نه لرم اونه مطلبي انسان يم زړه مې ستالپاره دسپېڅلتيااوپښتني ميني نه ډک دی داهم له هغه شېبې چې ته مې په پوهنتون کې ليدلې يې مادنورودميني داستانونه ډېرليکلي خوخپله مې مينه نه ده کړې ممکن ستا په زړه کې دغوټۍ اوهيلې په اړه څه تېرشي خوبايدپوه شي چې زموږ ترمنيځ دوروروليۍ اوخوروليۍ تاردی غوټۍ له يوه ځوان سره کوژده شوې اوهيله له بده مرغه چې له وړکتوبه دخپل کاکادزوی په نوم ده زه ستاځواب نه غواړم خولږترلږه بايدزماحالت درک کړې اخردواړه په هغه ښارکې پيداشوي يو چې دکلتوري محدوديتونوسره سره يې خلک په مينه او انسانيت کلک پوره باورلري

هيله کوم چې دارازپه خپل زړه کې داسې پټ وساتې لکه په هديره کې چې دمړورازونه خوندي وي

په درښت

سلطان هلمند

زړه مې درزاکوله زه په دې وخت کې نولس کلنه پېغله وم په ټول وجودکې مې دهيجان يوه څپه خپره وه دهغه په ليک کې کومه بده خبره نه اوپه رېښتياهم له سپېڅلتيانه ډک وو خودالومړی ځل وو چې مې د داډول يوه ځوان چې زماوطندارهم حسابېده داسې عاشقانه ليک ترلاسه کولو دپلارميني ،اعتماداومهربانۍ هروخت زماپه ذهن کې دسلطان انځورپيکه کړی وو وروسته له دې په پوهنتون کې هغه يوه خبره هم نه شوی کولی اوديوه شوخ هلک په ځای ورنه ډېرارام اوغلی انسان جوړشوی وو په مياشتومياشتومې هم له هغه سره بې له سلامه دميني په اړه څه ونه ويل هغه فکرکاوه چې ليک يې په ماډېربداثرکړی که څه هم ډېرعمريې په پېښورکې تېرکړی وو خو کره وړه يې بياهم ديوه حياناک کليوال ځوان غوندې وو

زه هم يوڅه په خپل دريځ پښمانه وم خو په پوهنتون اوپردي ملک کې راته مينه کول ښه نه ښکارېدل يوه ورځ يې دپوهنتون مجله هم راته ډالۍ کړه چې زماکيسه هم په کې دښوکيسه په پاڼوکې چاپ شوې وه دلومړي کال دواړه سمسترونه همداسې په چوفتياکې تېرشول په زړه پورې خبره داوه چې سلطان په دواړو سمسترونوکې اول نومره شو اوزه پنځم نومره راغلم غوټۍ اوهيله هم په ښونومرو کامياب شوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی تحصیلي کال په ختمېدو شو اورخصتي شوه په وروستۍ ورځ مې زړه ووچې سلطان ووینم اوورته ووایم چې زه ترې خفه نه یم خوهغه له شرمه هېڅ په مخه نه راته حتی داول نومره ګۍ دمبارکۍ ورکولوموقع یې هم رانه کړه چې زه وربانديې ډېره مایوسه وم اوځان راته ملامت ښکارېده ځکه زه یې کلیواله یادېدلم اوبایدتشویق کړی می وی زه پوهېدم که هغه دټولګي هرې نجلۍ ته دمینې خبره وکړي نوهغه به ورنه انکارڅه چې له خوښۍ به په جاموکې نه ځایېږي

په رخصتیوکې زه غوټۍ ، هیله اوزموږ څونورې ټولګیوالې چې پېښوریانې وې هروخت یودبل کورنوته تلو اویوبل ته به مومېلمستیاوې کولې یوه ورځ غوټۍ راته همدغه کیسه راواخیسته اوراته ویې ویل چې ته ډېره نېکمرغه یې

ماویل ولې ؟

ځواب یې راکړ

ته دسلطان غوندې یوه انسان اویوه ښکلي ځوان دخپلې مینې په توګه انتخاب کړې یې خوته بیاهم......

نورپه خنداشوه

یوه شوم چې سلطان دوی هم خبرکړي اویایې داکارد هغوی په مشوره کړی وروسته دواړوپرلپسې دهغوی صفتونه راته کول اوویل یې چې څومره پېښوریانې دهغه دمینې ترې دي خوسلطان ورسر ه مینه څه چې معمولي خواخوږي هم نه لري

ماپه خوله ورته څه ونه ویل خوپه زړه کې په خپلو کړوډېره پښمانه وم سلطان چې ماپه تېریوه کال کې وځارلو رېښتیاهم یویوه انسان وو دنوروځوانانواومحصلینوغوندې شله ګي په کې نه وه درخصتۍ په اوږدوکې مې په لومړي ځل حس کړه چې ماهم په غیاب کې په هغه زړه بایللی ځکه په بارباربه مې دهغه ښکلې څېره په خیال کې ورانه اوجوړه کړه

په زړه کې مې ورځ په ورځ دمینې خواږه دردونه خورېدل کله ناکله به مې ناڅاپه دپوهنتون مجله راواخیسته اودهغه تصویرته به ځېرشوم چې دهغه له نوې کیسې سره په مجله کې چاپ شوی وو

***

دویم ټولګی مونوی پیل شو پوره مطالعه مې کړې وه ګڼې کیسې اومضامین مې لیکلي وو خوکله چې ټولګي ته لاړ م لومړی هڅه مې داوه چې سلطان ووینم خودوه درې ورځې راته معلوم نه شو په څلورمه ورځ چې راغی نوسترګې مه شې مې ورسره وکړل اودنه شتون پوښتنه مې ترې وکړه ویل یې چې په رخصتیوکې هلمندته تللی وم په لومړي ځل مې دهغه سره نږدې نیم ساعت خبرې وکړې چې ډېرې یې دهلمنددیادونواوپه لښکرګاه کې دبهر نیوځواکونودبې ځایه بمباریواووژنوپه اړه وې له طالبانویې سرټکاوه چې ښوونځې یې ترلي دي دخبروپه جریان کې مې کتل چې زړه مې دربېږي اودهغه په رنګ کې هم بدلون راځي

اخرمې زړه راغونډکړلومړی مې ښښنه ترې وغوښته اوبیامې په ګوډوماتوالفاظوپه دې پوه کړچې مینه یې راته منظوره ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته له دې ورځې به مووخت په وخت دمينې خبرې سره کولې خودسلطان هغه حالت مې کله هم نه هېرېږي چې زماداقرارپه وخت دهغه په وجودکې راغی اوپه کوم نظرېې ماته وکتل اوزه په کوم حالت کې وم لکه خزان وهلې پاڼه ټوله رپېدم اوحمزه باباشعرمې په سرکې انګازې کولې

غل دمحبت غلطېدی نه شي
څوک چې په محفل کې چاته نه ګوري

نورنوهغه راسره په درسونوکې هم پوره پوره مرسته کوله دهغه ښواخلاقوپه کمه موده کې زمادپلارخواخوږي اودرناوی هم جلب کړدمهاجروپه څوغونډوکې يې زماپلارسره هم وليدل اوپلارمې دموږپه ورانډې څوځله دهغه دښواخلاقواواستعدادستاينه کړې وه دهغه له برکته مې ليکوالي هم ښه شوه غوټۍ اوهيلې هم زموږ سپېڅلې مينه ستايله زماغرنۍ ښکلاپه ځای پاتې وه په پوهنتون کې ګڼو هلکانو سترګې راپسې وړلې خوکله به يې چې دسلطان سره په ګرځېدوکې يوځای ليدلم نوفکريې کاوه چې کورنۍ خپلوي سره لري نوځکه خويې زماسره خبروته زړه نه ښه کاوه
دويم کال مې ديوې سپېڅلې او خوږې مينې په خمارکې تېرکړچې بې دغوټۍ اوهيلې څخه پرته بل هېڅوک هم نه راباندې پوهېدل سلطان زمادتوقع خلاف هم دلوړواخلاقو اواستعدادمجسمه اوپه ځوانۍ کې ديوه ښه شخصيت نه برخمن وو ډېرځله به په ټولګي ، لاراوکتابتون کې سره يوازې شووخودهغه له خولې مې يوه خبره هم داسې وانه ورېده چې دويلو دې نه وي ډېره شوخي به يې داوه چې په موسکابه يې زمادښايست ستاينه وکړه اوويل به يې چې زمامينې له درسه ويستلی دی خوداسې نه وه هغه په انګلېسي کورس کې استاد شو اواول نمره ګي يې هم ټينګه کړې وه چې ماپه زړه کې وياړېږي کاوه نورراته داسې ښکارېدل چې خدای پاک هغه زمااوزه دهغه لپاره پيداکړې يو مابه چې د کړووړواودهغه په اړه دخپل پلاردرېځ ته کتل پوره يقيني وم چې دراتلونکې ژوندپه شريکېدوکې به موکومه ستونزه نه وي دمينې دغه خوږو شېبوزه دژوندپه ډېرورازونو وپوهولم له سترګومې پردې لرې شوې دهغه پاکې مينې داسې دړواوسمسوروورشوګانوته يوړم چې ساعتونه په کې دشېبو په څېر تېرېدل ،دنړۍ ټولوباغونوخوشبويي په کې خوره وه وړومومې قدمونه ښکولول بلبلانودمينې سندرې ويلې اودلمرزرينووړانګوله ګلپاڼوسره لوبې کولې هلته دسهارله شوره ډکې اودماښام په چوفتياکې ډوبې رنګينې شېبې دځوانۍ خوبونه ته ورته وې چې نه يې کو م شاعرپه شعرکې انځورولی شي اونه يې هم ددې نړۍ نقاشان په تابلوګانوکې پنځولی شي ماته داسې ښکارېده چې ددغه ورشوپه نازکوچمنونواوګلغوټيولومړي قدمونه مااېښې خوڅوقدمه چې لاړم راته څرګنده شوه چې دنوروانسانانود دپلونوخاورې هم په کې نشه کوونکې خوشبويي خوروي ماهم هلته درنګارنګ ګلونوپه بسترخوب پيل کړسترګې مې سره ورغلې اوهلته مې په بهودشاتودمچيودپښوپه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څېرډګلونواورنګونوشيرې ځای ونيوه خوچې دنسيم يو ې خوږې عطرينې څپې له دغه نازدانه خوبه راپاڅولم نودرېيم ټولګی هم پای ته رسېدلی وو زماسلطان همغسې زماپه سترګوکې ښکلی وو لاېې هم نوم دټولوټولګيوالوپه سرکې راته ليکنې مې هم دهغه له برکته په مجلواوروځپاڼوکې خپرې شوې وې چې ډېرلوستونکي يې زمادليدلوپه ارمان وونورنوزموږ پښتنه مينه هم دپټېدلونه وه په مينه کې به موترټولولويه جذبه دومره وه چې په يوازېتوب کې به مو يودبل لاسونه يوه شېبه ټينګ ونيول اوډېرډېرافراط به داووچې ديوه اوبل لاسونه به مو بې اختياره ترشونډويوړل اوښکل به موکړل
***
په دريم ټولګي کې په رخصتيوکې يو ه مهمه خبره داشوه چې غوټۍ مې موررااباندې خبره کړه اوله هغې مې دپټې مينې خبره پلارته ورسېده که څه هم زماپلارډېرمهربانه ووخوخپله مينه راته دهغه په وړاندې يوه سرغړونه ښکارېده زماوېره بې ځايه وخته برعکس پلارمې يوه شپه زه خپل څنګ ته کښېنولم زمااوسطان دمينې کيسه يې راواخيسته اوپه دې يې ملامته کړم چې ولې دې پخوازه نه خبرولم سپېڅلې مينه کومه ګناه نه ده اخرماهم ستاموريه مينتوب کړې وه دهغه په دې خبروچوفه خوله له کوټې ووتم اوبيامې يې دمورسره ترنيموشپوخبرې کولې خوزه لکه کوم لوی جرم مې چې کړی وي په خپله کوټه کې ناسته وم اوځان مې په مطالعه مصروف کړی وو
دشپې په سهارمې څه ليکل چې دکورتلفون ته دسلطان زنګ راغی و رباندې بندمې کړيوې بلې کوټې ته لاړم اوهلته مې ورسره په ارام خبر ې پيل کړې سلطان مې خبرکړچې دمينې خبرې موغوټۍ زماترپلاره رسولې خوهغه ددې په ځای چې ورخطاشي ويې خندل اوزياته يې کړه
لبونۍ هېڅ فکرمه کوه زه وايم له دې وېرې به دې ټوله شپه په ويښه تېره کړې وي هغه کارهم زماپه خوښه شوی ماخپله کورنۍ خبره کړې غوښتل مې ستاپلارمې هم خبرشي دريمه ورځ له خيره جرګه درځي ګوندې خدای دزماکړي اخرديوه وطن يو هغه وخندل غړېږې لږ پيکه شوبيايې زياته کړه
وروراومورمې خوښ دي اوزمادا پرېکړه يې ستايلې خدای دې وکړي چې هرڅه سم ترسره شي خوڅه يادونه دې ته هم پلارته وکړه شرمېږه مه زمااوستادراتلونکې ژوندخبره ده څه ټوکې خونه دي اونه هم خدای مه کړه کومه ګناه ده هغه دعبدالله مقري سندره دې نه ده اورېدلې
اوتابه ماته راکوينه....
زه تلوارکومه......
هغه وخندل خومادبښنې په غوښتلوتلفون پرې بندکړچې خبرې ښې نه دي
***
همداسې وشول پلارمې هم په تلفون کې دسلطان له ورورامان الله سره چې په کونسلګرۍ کې ماموروواوپه امان سره يې شهرت درلودپه دې اړه خبرې کړې وې دهغوی جرګه چې پنځه کسه وه راغله پرېکړه دهلمندپه ځای دپېښورپه دوداودوستوروشوه زمادسمال يې ورکړدهغوشېبودخوښيوبيان کله هم نه شي راتلی ،زه دهغه چاپه نوم شوم چې پرې مينه وم درېيم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولګې هم پای ته ورسېد زما او سلطان په یوځای ګرځېدو نورهېڅ نېوکه نه وه خو پښتني احساس بیا هم ددې اجازه نه راکوله چې دهرچا په مخ کې دې خبرې وکړو زه اوس دهغه کوژدنه وم او په درسونو کې مویودبل سره پوره سیالي کوله ماته ځان دد ې نړۍ ترټولو نېکمرغه نجلۍ ښکارېده هغه ورځې زما دژوندله ډېرو ښکلو او رنګینو ورځونه وې لنډه دا چې په څلورم کال فارغېدلو نو یوه ورځ وروسته زموږ واده هم په خوښۍ سره ترسره شو زه دسلطان اوسلطان اوزماشو ماله دې نه پخوادمینې ډېرداستانونه لوستي ووخو پایله یې زموږ خلاف وه دلته باید ووایم چې زماسره داسې الفاظ نشته چې دخپل پلارجان اوګرانې مورجانې ستاینه اومننه پرې وکړم هغوی زموږدزده کړې لپاره خپل وطن پر ېښود اوبل وطن ته رامهاجرشول هغه زمادخورګانو اوورورجان لپاره خپله یوه برخه ځمکه هم خرڅه کړه ځکه هغوی په یوه خصوصي لېسه کې زده کړه کوله دمهاجروپه اداره کې هم ګڼ مهاجرزمادپلارله کارونو خوشحاله وو او هغه ورسره په وخت لازمه مرسته کوله

په هغو شپو کې له خوښۍ په جامو کې نه ځایېدم چې زه یې دخپل ژوندنېکمرغه ورځې شپې بولم هغه په دې چې یوله پوهنځي نه پنځم نومره فارغېدلم اوبل دا چې خدای یو ښکلی پوه دژوندملګری راپه برخه کړی وو.

خوکله چې پنځه میاشتې وروسته دواده په ورځ زماډولۍ دسلطان کورته روانېده پام مې شو چې دلومړي ځل لپار ه مې دپلارجان سترګې له اوښکوډکې دي هغه په ډېروسختوورځوکې هم نه ووژړلي اونه هم دومره خفه شوی وو دهغه اوښکوزماورپام کړچې دموراوپلارله هغه خوږې غېږې جداکېږم چې دخپلې مشرې لورپه توګه یې په پوره نازونورالویه کړې وم زده کړه یې راباندې کړې وه اوداسې چاته یې واده کولم چې زمادخپلې خوښې ځوان اودخیالونوملګری وو

سلطان دویم نومره فارغ شو په پوهنتون کې یې داستادۍ لپار هم چانس درلودخو هغه نه غوښتل اویوې بلې خیریه موسسې ته یې اسنادورکړي وو

۱۳۸۵کال وو دپاکستان حکومت یوځل بیا په جدي توګه له مهاجروغوښتل چې خپل هېوادته دې ستانه شي ځکه دهغوی په اصطلاح اوس په افغانستان کې پراخ بنسټه حکومت راغلی وودایې هم ویل چې ټاکنې ترسره شوې دکرزي حکومت ارامي راوستې اوجګړه نورپای ته رسېدلې په راتلونکې یوه میاشت کې چې هرڅنګه وي بایدټول مهاجرکمپونه خالي کړي یوان اچ سي ارهم ددغه میاشتې په تېرېدو خپل ګڼ کارکوونکي ویستل چې ظاهرایې دبودیجې کمښت اودکارونوسپکوالی بهانه کړی ووپه دغه کارکوونکوکې یوزماپلارهم وو په بله میاشت کې نامعلوموکسانو دپېښوردکونسلګرۍ دماموریونوپه یوه موټرپه حیات ابادکې ډزې وکړې درې څلورکسه یې ټپیان شول چې یوپه کې زمالبوراماان (دسلطان مشرورور)ووهغه هم دسلطان غوندې نېک انسان وو خومتسفانه چې زخمونه یې کاري وو اویوه اونۍ وروسته یې په روغتون کې ساه ورکړه ځوانه ښځه اودوه ماشومان یې موږته راپاتې شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه شپه مې پلارزموږ کورته راغی ويل يې چې نوردلته نه پاتې کېږي اوبېرته لښکرګاه ته ځي هلته اوس يوڅه ارامي راغلې دبيارغونې کارونه پيل شوي اومکتبونه پرانستل شوي دي ، کاراهل کارته سپارل کېږي سلطان هم چې دوررمرګ وربانديې له حده زيات اثرکړی وو له پېښوره يې کرکه کېده اوله پلارسر ه مې يې تلوته تياري وښوده وروسته يې هغه موسيسې ته چې ده په کې په ښه پوست کارکاوه استفاورکړه ماته يې ويل چې دنده درته پيدا کوم خومورېې (زماخوابښې) ددې مخالفه وه چې په پردي ملک کې دې دنده واخلم پنځلس ورځې وروسته دنورومهاجروسره زموږ کډې هم دهلمند په لورروانې شوې دومره هم په دې وځنډېدو چې دوررواوخويندوتعليمي اسنادمونه ووجوړکړي سلطان ته کونسلګرۍ داوړانديزهم کړی وو چې دامان په ځای دنده اجراکړي خودسلطا ن دادنده نه خوښېده

اوويل يې چې زه يود يپلومات نه بلکې اديب يم اوپه خپله برخه کې بايدخپل استعدادوازمايم يوماښام موږ ټول دتورخم له پولې واوښتو اوډېره موده وروسته راباندې دخپل وطن هواولګېده وړاندې دپوليسوترڅنګ دبهرنيوسرتېروګڼ ټانکونه هم ولاړوو له هغه ښاره وتم چې مامينه اوزده کړه په کې کړې وه سلطان ته مې وکتل چې سريې زماپه اوږه ايښی وو اوارام خوب يې کاوه

.***

دويمه ورځ لښکرګاه ته ورسېدوپه لاروکې مووليد ل چې په سړکونوکارروان دی ځای ځای دبيارغونې کارونه هم روان وو خوهرځای بهرنيوسرتېروهم کلکه تالاشي کوله دبهرنيانوپه بمباريواودطالبانوپه حملوکې ګڼ هغه کسان وژل شوي وو چې موږ په لښکرګاه کې پېژندل ، دوه ورځې موږ هم دخپل پلارپه کورکې تېرې کړې وروسته دسلطان دوی خپل کورته لاړوچې کاکايې مخکې له مخکې ورته خالي کړی وو اوځينې وران ځايونه يې رغولي وو دلته حالات هسې هم نه وولکه په پېښورکې چې ويل کېدل اوياموله راډيوګانواورېدل خويوه خبره چې زمالپاره په زړه پورې وه داوه چې دنجونولپاره په لښکرګاه کې ښوونځي رغول شوي و و چې په توروجامواوسپينوپړوونوکې ګڼې نجونې ښوونځيوته تللې .   پلارمې ځوورځې وروسته بېرته دلښکرګاه په محکمه کې دنده ترلاسه کړه سلطان ته دولايت په مقام کې ډېر زردانګليسي ژباړن اومطبوعاتي کارکوونکي په توګه دنده پيداشوه چې په وزګاروخت کې يې ځودولتي ريسانواونوروزده کوونکوته هم انګليسي ورزده کوله ماهم په يوه منځني ښوونځي کې دښوونکې دنده واخيسته.

دوه مياشتې وروسته زمااوسلطان دمينې لومړۍ وغوړېده اونوم موپرې شګوفه کېښود شګوفې زموږ دمينې وږمې خورې کړې په کورکې موله مودو مودوورسته ديوه ماشوم دژړاغږ اوچت شو اوپه موږ له يوې خوږې سندرې نه هم خوږ لګېده ، دسلطان په مخ به بياهم دحياڅپه خوره وه کله به يې چې زماپه غېږ کې شګوفه وليده نوموسکی به شو اومخ به يې بله خواواړولوچې ماته به يې دپوهنتون دوخت دناآشنايۍ وختونه سترګوته دورول خوزمادلپوره امان کونډې اودهغه ددوماشومانوتنکيوڅېرودغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښي ترخپل سيوري لاندې راوستې وه که څه هم سلطان هره شپه هڅه کوله چې دغه دوه ماشومان خوشحاله وساتي اوله هرڅانه ورباندې ډېرپام وکړي ددې سره سره شګوفه لاس په لاس ګرځېده ډېرونازولواوښې پالنې ، پلرنۍ اومورنۍ مينې داسې وغوړوله چې په څلوروپنځومياشتوکې ديوه کلن ماشوم غوندې ښکارېده.

خوله بده مرغه چې د۱۳۸۵کال له نيمايي وروسته زموږ له کورنۍ څه چې له ټولې لښکرګاه خوښۍ لمنه ټوله کړه په څوځايونوکې امريکايانوبې ر حمانه بمبارۍ وکړې يوه ورځ دامان کونډه له خپلوماشومانوسره مارجې ته دخپلې پلارګني يوه واده ته تللې وه خويوتصادف داوو چې دشپې په واده بمباري وشوه سهارخبرراغی چې په بمبارکې شل کسه وژل شوي دي چې ټول ملکي وګړي دي خوو روسته څرګنده شوه چې دڅلوېښتوپه شاوخواکې کسان په کې وژل شوي دي له بده مرغه چې دامان کونډه اوماشومان هم په شهيدانوکې پيداشول شهيدان ورته ځکه وايم چې دوی ټول مظلومان اوديوې نامقدسې جګړې قربانيان وو هېڅوک هم په دې کې شک نه لري چې دغه کسان بې ګناه اوبې سرپناه وو خوابښې مې له ډېرخفګانه په ورځ کې درې څلورځله ضعف کېده له لس ورځې وروسته يې له ډېره خفګانه په خپل کورکې ساه ورکړه اوزموږ په سريوبل اسماني کاڼی هم راپرېوت نورنوماواوسلطان ته بې له اوښکواودردنه پرته بله څه نه وو پاتې هره شپه مې له خوبۍ تشه وه له ويراوغم کې تېرېده خود تقديرزړه لاهم په موږ نه ووسوړشوی پلارمې له څوهمکارانوسره کندهارښارته دکوم قضايي سمينارلپاره تللی وودوه شپې يې تېرې کړې له هغې خواچې راته دکوم شيطان په سبب دطالبانوپه کمين وربرابرشو دغه شيطانت ورته يوه داسې کس کړی ووچې پلارمې دهغه ناحقه پلوي نه وه کړې دربيمه ورځ خبره شوم چې زمادپلارپه شمول دمحکمې دڅلورونوروکارکوونکو په مرميوسوري سوري جسدونه لښکرګاه ته راوړل شوي دي ددې غم بيان زماپه الفاظوکې نه شي راتللی بله ورځ خبراغی چې دسلطان يوازينی تره په ترياکوله قاچاکبروسره په کومه لفظي لانجه کې دهغوی لخواپه ډزو ووژل شوسلطان ته هم ګواښونه کېدل چې خپله دنده پرېږدي يوه شپه يې راته وويل چې هلمنديوځل بيادپېښورپه نيت پرېږدي خوپه لاروباوري نه دی چې دطالبانوله وېرې به خوندي ووځي ځکه طالبانوهم دبهرنيوغوندې هرځای تلاشۍ کولې په راديوکې مواورېدل چې بهرنيان چې په سرکې يې امريکايان دي د طالبانوپه ضدسخت عمليات پيلوي ټول خلک يوځل بياپه وېره کې وو خودغه عمليات کومه نوې خبره نه وه هره مياشت به ملکي خلک دطالبانواودحکومت دپلويانوپه نوم دطالبانوپه بريدونوکې اودحکومت اونړيوالوځواکونوپه بمباريوکې وژل کېدل اويابه ټپي کېدل دوه کاله په همدې ناورين کې تېرشول هرڅاتمه لرله چې په نوې مياشت کې به حالت ښه شي امن به راشي خوهرڅه برعکس ختل دنجونومکتبونو ته ځي فعال ښوونځي دطالبانوله وېرې وتړل شول په شاوخواوولسواليوکې هره ورځ ګرمې جګړې روانې وې چې يوازې موږ ليدلې اوموږ يې قربانيان وو بې ځايه مرګونه کېدل تردې چې خپله دلښکرګاه ښارهم خوندي نه وولاهم داسې کسان و چې زمادپلار

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوندې فکرونه يې لرل اوددغه تاريخي ښار څخه يې دعلم اوپښتني فرهنګ دټاټوبي جوړلوفکرونه لرل خوبايدچې سرونه يې په لاس کې ګرځولي وی ځکه اوس ددې ډول ارمانونوپوره کول اويالرل دسرپه بيه تمامېدل

زمادپلار اودهغه دملګروپه ذهن کې دبست دتېربرم يادونه وو دلته رسنيواومطبوعاتو ددروغوژبې هم غځېدلې وه بهرنيان هم دحکومتي چارواکوغوندې په دروغوعادت شوي وو دحکومت اومخالفووسله والومېړانه داوه چې يوبل ته دتلفاتوشمېره يوله بل نه لوړه وښيي دغورسنيوهلمنددنړيوالوپه خولوکې پوره مشهورکړی وو دلندن اوواشنګټن په څېرپه رسنيوکې يادېده اوبهرنيان يې له نامه سره پوره اشناشوي وو ددې ولايت په اړه يوازې دمرګ ژوبلې اوجنګونوخبرونه خپرېدل په سلوکې په که کوم يوخبردبيارغونې په اړه وو ترياک هماغسې په جوش سره کرل کېدل لکه دطالبانوپه پاچاهۍ کې چې وو اوس دکيسه ليکنې لپاره سوژې ډېرې وې خو خوپه ماکې دليکلوتوان اومينه نه وه پاتې هره شېبه اوهره ورځ دکيسه ليکنې لپاره يوه سوژه وه خوداهرڅه په روغوزړونوکېدل اوس راته خپله ځان دژوندپه کتا ب کې ديوې کيسې اتله ښکارېدله ،هغه څه چې په هلمندکې تېرېدل يوازې ماغوندې بې وزلونجونوته ځرګندېدل اوموږ وربانديټ ترهرچاوړاندې ښه پوهېدو .

زماوېره هغه وخت لازياته شوه چې سلطان به هرمازديګر دپوليسو يوه رنجرموټر ترکوره رارسولومابه په باربارزارۍ ورته کولې چې کابل ته لاړشو له دولتي چوپړنه تېرشه هلته ته کولی شې په هره رسنۍ کې کاروکړې داوسنۍ زمانې له عالي مهارت انګلېسي ژبې څخه برخمن يې خوهغه به په حسرت سره ويل چې خپل هلمندته بايدپام وشي ګوندې وي چې يوه ورځ هلمنديان واقېعت ته غاړه کېږدي بهرنيان دغه عمليات پای ته ورسوي اودغه خلک چې ټول هېواداو حتی نړۍ ته يې دمرکواوجرګودرس ورکړی يو وخت دخبروله لارې رامات کړي خودهغه داخيالونه ماته ديخ له پاسه نوشته ښکارېده دايې هم ويل چې که زمامور يې ورسره ومني نوله ميونددوی سره به په ګډه په يوه کورکې ژوند پيلوي.

***

۱۳۸۸ لمريزکال دثوردمياشت وه له ساړه ژمي وروسته بياطالبان فعال شوي وو يوه ورځ دشپې اوده وو چې په تياره کې شورماشورشو اودډزوغږونه واورېدل شو ل پوليسوپه لاسپيکرونوکې نارې وهلې چې له خپلوکورنومه راوځئ ښارته طالبان راننوتي دانارې اوشورهره خوادځنګل داورپه څېرخپورشو پرلپسې ډزې هم دپخوانه په لوړاوازپيل شوې زماسره مې دموراوخورګانووېره وه ځکه دهغوی کوردښارپه څنډه کې وواوموږ يوڅه په امن کې وو سلطان ته مې وويل چې ميوند ته تلفون وکړي همدا سې يې وکړل ماليدل چې دلومړي ځل لپاره دسلطان لاسونه لړزېږي له هغې خوادميوندله شوره ډک اوازراغی ګډې وډې خبرې يې کولې خودومره وربانديې پوه شوو چې ددوی له کوره بهر په شاوخواکورونووسله وال طالبان چې مخونه يې پټ کړي ورختلي دي دوی په کورونوکې پناه اخيستې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اومورته وايي چې شورمه کوی هره شپه موپه مرګ اونوروښکنځلوګواښوي په همدې خبروکې ديوې چيغې سره دهغه اوازبندشوشپه پس په هواکې دجيټ الوتکواوازونه واورېدل شول چې په تيته فضاکې يې الوتنې کولې له دې غږونوسره که څه هم عادت شوي وو خوپه شپه کې ډېروېروونکي ښکارېدل څوځله يې دښارکومه څنډه بمبارکړه او د ډزوغږونه روان وو نيمه شپه اوازونه يوڅه غلي شول خوبهرته هېچاهم دوتلواجازه نه لرله زمادموراوميوندتلفونونه هم بندوو دسهاررڼاپه خورېدوه پاڅېدم مورې ټوله شپه په ويښه دپښوپه سرتېره کړې وه سهارهسې پرموښکې وړې وم خوکتل مې چې سلطان مې ترخنګ نشته فکرمې وکړچې جومات ته دلمانځه لپاره تللی اويابه دشپې دپېښې په اړه له چانه معلومات راټولوي که څه هم هغه بېګاډېروپوليسواوامنيتي کسانوته چې ده ورسره پېژندل زنګ وهلی وو خودهېچاسره هم ددې ناڅاپي پيښې په اړه معلومات نه وو بهرته مې وکتل ټوله فضاګردونوپوښلې وه لاهم په هواکې ګردجنه وربځ خپره وه په اسمان کې دالوتکوپيکه غږونه اورېدل کېدل شګوفه چې اوس څلورکلنۍ ته نږدې کېده په خواږه خوب اوده وه اوکله کله به يې شونډې موسکۍ شوې خونه پوهېږم چې کوم خوب به يې ليده په کومه کوڅه کې به يې له چاسره لوبې کولې کله کله به يې خنداهم وکړه چې ماته حيرانوونکې نه وه هغه زمااوسلطان دمينې لومړۍ ثمره وه اوپه دواړودومره ګرانه وه چې سلطان به ويل چې ترڅومې شګوفه په لومړي ټولګي کې نه وې داخله کړې بايدزمورې په کورکې بل ماشوم نه وي زه نه پوهېدم چې هغه ولې داخبره کوله اوولې يې په ژوندکې يې تردې دمه ديوه ماشوم دلرلو هيله درلوده !!!

زمازړه بې واره په سلطان پسې درزېده نږدې اته بجې وې چې په دروازه راننوت مخ يې يوڅه سپېره وو ايله اوس مې پام شوچې دکوردروازه موخلاصه پاتې ده مخ يې سپېره وو اوسترګې يې له اوښکوسرې اوښتې وې زماپه ليدو دبرنډې په څنډه کښناست او ناڅاپي په ژړاشو وروسته چې په خبروراغی نوڅرګنده شوه چې دشپې په بمبارکې زمادمور، کاکااوشاوخواشپږ اوه کورونه له خاوروسره خاورې شوي دي په کې پټ وسله وال څه چې کومه چرګه اوسپی هم ژوندی نه دی پاتې يوازې زماکاکاخسراوکاکاناوې چې شپه يې په بل ځای کې وه ژوندي پاتې دي ددې خبرې په اورېدومې په زړه کې ددردڅړيکه راغله همغلته ضعف راباندې راغی اوبياپه ځان نه يم پوهېدلې.

***

ددې ورځې په مازديګر په رسنيوکې دهلمندامنيتي ځواکونويوخوااوابتلافي ځواکونوبل خواپه وياړسره دکورنيواوبهرنيورسنيوله لارې خپلې برياوې اعلانولې چې په لښکرګاه کې يې دوسله والوطالبانودبريدونومخنيوی کړی دی په لسګونومخالفين يې وژلي اونيولي دي خوپه هغه شپه هېچاته هم زماپه څېردګڼونوردرمنوداوښکوډکوسترګواوډېروسلګيونه دوچوستونواوازونه رسېده . په اورکې هغه سوزېدل چې اورپرې بلېده ملکي خلک ديوه عشرپه ترڅ کې خاوروته وسپارل شول ،وسله وال وژل شوي کسان دڅوورځولپاره دبهرنيوعکاسانولپاره ايښودل شوي وو چی حکومتي اوبهرني ځواکونه وربانديې خپله بريانړيوالوته څرګنده کړ ي خوهېچاهم له دې نه وړاندې هغه هديرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته سر وربښکاره نه کړچې زمامورجانه میوند ، لیلااوډېوه په کې دناخرګندې ګناه په تورپه ابدي خوب اوده وو نورنوزمورږ په کورنۍ کې دومره څوک نه ووپاتې چې زمادکورنۍ قبرونه له نوروبېل کړي په هغه خودکتهاروبیرغونوجوړول اوګلونوشیندل لاپه ځای پرېږده سلطان هم دسودا یانوغوندې له دردده یوه خبره نه کوله یوه میاشت موله ډېره غمه یوازې دومره څه خوړل چې دنوروغمونودهرکلي لپاره درباندې ژوند ي پاتې شو اوخپل دردونه وژاړو خودازمایښت ورځې مولاپای ته نه وې رسېدلې کله به مې له ځان سره شکرونه ایستل چې په داسې کورنۍ کې واده شوې یم چې ټوله لوستې وه که په یوه بله کورنۍ کې وی نو حتمی به په بدشګون سره مشهوره وی ځکه دسلطان دوی دکورنۍ دبربادۍ پیل دغه کورنۍ ته زماراتګ سره پیل شو خو بیاهم دغه ناورین په ټولو وو بلکې په هرردراوغم کې به هم سلطان هڅه کوله چې ماخوشحاله وساتي

یوه میاشت وروسته راته سلطان ویل چې سبادوالي سره په یوه کاروان کې دکجکي دبرېښنابنددکتلولپاره ځې ځکه چې ځینې بهرنیان غواړي چې دغه بندورغوي نوله نږدې څخه یې ګوري مامنعه کړخوویل یې چې دانګلیسي دژباړن په توګه دوالي غوښتنه ده چې باید هلته ورسره ولاړشم ګوندې وي دهغو ی مرستې ددغه بندرغولوته راجلب کړو اوپه هلمندیوڅه رڼاشي

سباورځ همداسې وشول ماسپښین مې راډیونیولې وه سلطان مې بې وخته په زړه اوربېده اوشګوفې په انګړکې لوبې کولې په راډیوکې یوعاجل خبرراغی چې دوالي دموټرونوپه کارو ان دکجکي بندنه دراستنېدوپه مهال دسړک دغاړې بم چاودلی سرراباندې وڅرخېد زرمې سلطان ته زنګ وواهه خومبایل یې بند وو په خبرکې راغلي وو چې والي ته څه زیان نه دی رسېدلی خودولایت دمقام یومشاوراودرې کارکو نکي چې په یوه موټرکې سپاره وو وژل شوي دي

مازدیګر مهال څرګنده شوه چې داټکه هم دیوې بې وزلې نجلۍ په سررالوېدلې وه شاوخواګاونډیانودپولیسو په بدرګه دسلطان په وینو سوراوتپي بدن چې نورله پېژندګلوی وتلی وو دولایت نه په تیاره کې راوور ماپه دروازه کې ضعف وکړاوهغوی په مازدیګرکې زماسلطان خاورته په وینولړبندوسپاره په دې څلورکونجه دنیاکې زمایوازینۍ پناکاه اوساتونکی له خدای (ج) نه وروسته سلطان وو هغه هم په وینوسوررانه لاړاوڅلورکلنه شګوفه یې دمینې دیا دګارپه ډول راته پرېښوده زه نیمه شپه په خودراغلم په روغتون کې وم دولتي ډاکترانو اودوالي یوه استازې په واروارډاډراکولو چې تشویش مه کوه یوه ډاکتر راته ویل چې والي صیب دې پوښتنې ته راغلی وو اوته بې هوشه وې ستادځارنې لپاره مورږ ته سپارښتنې کړې دي هغوی ټولې خبرې اوډاډګیرنه بې مفهومه وه یوازینۍ هیله مې داوه چې نورځان ووژنم هسې هم دتقدیرپه پانه زمورږ په کورنۍ داجل دوروستي غشي نښه زه یم خوبیابه مې شګوفه سترګوته ودرېده چې دیوې سپېڅلې مینې وروستي څلي ته ورته وه یوه غیبې اوازبه هره شپه راته ویل.

نه ښکلا !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخدای دانړی ډېره ارته ده اوازمایښتونه مختلف دي بایددشګوفې لپاره ژوندوکړې په بایدد هغې
قاتله نه شي یوه شېبه وروسته به راته دژړا ، اوښکو اواوسېلو پرته بل هېڅ نه ووپاتې همدغه غیبي
اوازڅوځله دځان وژنې له ناوړه پرېکړې نه رواګرځولم یوه څلورویشت یاوپنځه ویشت کلنه مېرمن چې
دژوند دټولو ستونزوپه وړاندې ټوله مقاومت شي هم کومه مانانه لري یوازې پرد ې حیرانه وم چې مرګ
ولې رانه لارچپوي اوزه یې هېره کړې یم..

* * *

لښکرګاه راته دمینې اوژونددتاټوبي په ځای کربلااوقتلګاه ښکارېده حکومت اونړیوالو دداډل
وژنوپه غبرګون کې یوازې دپلټنوامرکاوه دولایت دمقام لخوامې ټولې مرستې اوپه اصطلاح
زمادمحبوب سلطان خونبهاردکړه په لسمه ورځ د سلطان د بوډاکاکا اوکاکا ناوې سره دکډوالوپه یوه
وړوکي کاروان کې دکابل په طرف روان شووپرلپسې غمونوزمادکاکاخسر (دسلطان تره)ملاهم بې
وخت کړوپه کړې وه اوپه توروبېښتانویې سپین زوروړشوي وو چې بوډاښکارېده هغه مې په پلارحتی
له مور نه هم ډېرګران وو اودانا څاپي تغیرات هم په کې زمادپلاراوسلطان له مرګ نه وروسته راغلي
وو اوتر ټولوزیات دخفګان وړداوه چې په اعصابوکې یې هم بدلون راروان وو کندهارموپه دې
دهستوګنې لپاره غوره نه کړچې هلته هم بهرنیانودې ته ورته ګلان کرلي و و هره خواهلمندي مهاجرپه
خېموکې بې وسه پراته وو ځکه نو خلکوکوښښ کاوه چې کابل ته لاړشي مونږ هم په یوبې منزله
سفرروان شوو اودکابل لاره موونیوه

کابل ته په رارسېدومو همدغه سیمه داوسېدولپاره غوره کړه چې لومړی ځل تازه دیوې سوالګرې په
جامه کې په کې ولیدمه څوشپې په همدې څلورلارې کې پراته وو یوې موسیسې راته خېمې اوڅه
پلاستیکي لوښي راکړل خوژوندموله سوالګروهم بدتردی دکابل پولیس اوبهرني سرتېري اوس هم
وېره لري چې هسې نه تروریستان په دغه خېموکې پټ نه شي اودکابل امنیت تهدیدکړي خودلوږې
اوګرمۍ په سبب یې زمونږ دماشومانوژړاګانې کله هم غوږ وته نه رسېږي اوس چې ماښام په خېمه کې
اوده شم شګوفه پرلپسې رانه پوښتنې کوي

مورجانې خپل کورته کله ځو؟

اغامې له ادیرې کله راځي ؟

اباولې ماته خبرې نه کوي ؟

داکوم ځای دی ؟

هواوس دکیسولپاره سوژې زیاتې دي خوزماسره کاغداوقلم نشته اوګوتې مې دقلم په ځای دبل څه
غوښتنه کوي زمااوسلطان وړوکی کتابتون په لښکرګاه کې خورشو اوځان ته موورباندې خواړه
اخیستل

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستان یو ځل بیا وژړولم په ذهن کې مې ډول ډول خیالونه روان وو، ټوله نړۍ را باندې وڅرخېده او هر څه راته تت او تیاره ښکارېدل پاڼې مې ټولې کړې او یوې خواته مې وغورځولې، شپېه وروسته دروازه ټک ټک شوه چې ورغلم پلوشه وه، ویل یې پلار دې غواړي ماهم اوښکې پاکې کړې پلار مې یوازې دومره وویل چې یوه سي وي دې جوړه کړه چې په د فتر کې په کار ده ما همداسې وکړل له کمپیوټر سره مې ځان مشغول کړ او سي وي مې جوړه کړه له هغې وروسته مې هر ورځ په حالت کې بدلون راته په دوه دریو ورځو کې به خامخا د ابراهیم بن ادهم د جومات خواته تلم او له ملا شمس الدین سره به مې پام په بله وو، خو شپېه مې هم ښکلا له یاده نه وتله اوس نو ملا شمس الدین هم ددغه داستان په لوستلو پوره خواشینی وو او په وریادېدلو به یې امریکایانو او بهرنیانو ته په کنځلو خوله ورخلاصه کړه او ویل به یې چې د بدبختیو ټول سبب یې بهرنیان دي.

زه په هغه خېمو څو ځله وګرځېدم خو ښکلا او شګوفه مې ونه لیدل او نه مې هم له چانه د هغې پوښتنه کړی شوه په همدې کې رخصتي خلاصه شوه له یوې میاشتې نه زیاته موده تېره شوه یوه ورځ له ملاشمس الدین سره ناست وم چې خبره بیا په ښکلا پورې یاده شوه راته ویل یې چې نور بې ځایه فکرونه پرېږده تا له هغې سره خپله خواخوږي څرګنده کړه نور هغه خپل تقدیر ته پرېږده دهغې به قسمت کې به همدا وي خدای به یې ساتي خپل عادي ژوند پیل کړه کله چې له خبره واده وکړې هر څه به دې هېر شي.
د هغه داخبره راباندې ښه ونه لګېده د لومړي ځل لپاره ورته غوصه شوم ملاصیب اخبره که یو عامي کړی وی څه خبره نه وه خو ستا غوندې کس سره دا خبرې بدې ښکاري چې داسې شوه نو بیا انساني خواخوږي او انسانیت څه شو تا نه دي اوریدلي چې

زړه یې مه بوله تور کاڼی د صحرا دی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نه شي

ملاشمس الدین وخندل او زیاته یې کړه
سلطانه زما مطلب دا وو چې معلومه کړم هغه څومره درباندې کرانه ده نو چې داسې شوه نو یوازې یو ډول هغه ته نجات وکولی شې.
څه ډول؟
هغه داسې چې ښکلا د خپل ژوند ملګرې کړې او د هغه لپاره مرستندوی شې ستا له خبرو ښکاري چې هغه هم ښکلې ده هم ځوانه یوازې غربت او بې کسۍ دې حالت ته راوستې ظاهرآ دا خبره را باندې ښه ونه لګېده خو چې سوچ مې وکړ له دې نه پرته زما سره همکاري بله لار نه وه ماسپښین دواړه له جوماته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووتو دخیمو په خوا مو ورو ورو په سړک قدم وهلو او ددې کار په امکاناتو مو خبرې کولې ملاشمس الدین ویل چې په دې کې هېڅ عیب نه شته دثواب کار دی خو ستونزه دلته ده چې اوس دهغې درک نه شته یوازې دردونکی داستان یې درکړی او نوره پته یې نشته بله دا چې ستا د پلار راضي کول هم اسان نه دي هغه به دوخته ستا لپاره کومه بله نجلۍ د ژوند د ملګرې په توګه ټاکلې وي.

***

دیوې میاشتې په اوږدو کې بله کیسه دا شوې وه چې پلوشې ته هماغه پاڼې لاسته ورغلې وې او کله به چې زه په پوهنتون کې وم نو مور ته به مې یې ویلې او ټولو به ورته او ښکې تویولې یو ماښام چې کورته ورننوتم ګورم چې پاڼې د پلوشې په لاس کې دي او هغوی ته یې لولي زما په لیدو یې رنګونو بدلون وکړ خو ما هېڅ هم ورته ونه ویل ځان مې غلی کړ او اجازه مې ورکړه چې داستان ته ادامه ورکړي وروستۍ برخه یې چې لوستله نوماهم ورسره وژړل مور مې په سلګو کې راته ویل چې که دغه نجلۍ راپیدا کړې نو زه په کورکې ځای ورکوم اوبال لري د مور مهربانۍ زه نورهم ډاډه کړم باید ووایم چې ما د ملاشمس الدین خبره منلی وه او فیصله مې کړې وه چې له ښکلا سره په واده کولو نور هغه او وړوکې شګوفه له دغه بدمرغیو ژغورم خو په مخکې لا خنډونه وو اود پلار نه ویرېدم هغه ته معلومه وه چې په کلي کې د خپل تره د لور ښکلا سره مینه لرم ممکن نو زما واده به یې ددومره دوښمنۍ سره سره ورسره کړی وو ځکه هغه د مینې مخالف نه وو خو دیوې پردېسې نجلۍ سره په واده چې ثوک ونه لري دهغه راضي کول راته ګران وو ښه مې وبلله چې لومړی خبره د مور سره شریکه کړم ما هم همداسې وکړل مور مې په لومړي غبرګون کې راته په غوصه شوه بد رد یې راته وویل خو وروسته یې چې زما پریشاني او خفګان ولیده په حالت کې یې یوځه بدلون راغی راته ویې ویل چې دهمدې نجلۍ درک ولګوه زه یې یوځل ګورم که مې خوښه شوه بیابه کوښښ وکړم چې پلاردې راضي کړم دازمالپاره یوښه زېری اودبري پرلورلومړی ګام وو دراتلوونکې جمعې په ورځ مې خبره دجمعې له لمانځه وروسته ملاشمس الدین سره شریکه کړه هغه هم خوښ شو له لمانځه وروسته په ګډه دهغه خپموخواته ورغلوچې همدغه مهال په کې دغه کډوال اوسېدل له څوخپمواخواتېرشوو یوسپین ږیری په مخ راغی سلام موپرې واچوو اوبیاموځنګ ته کړملاشمس الدین ورته دښکلاځانګړتیاوې وویلې اودهغې پوښتنه یې ورځخه وکړه سپین ږیری لږ فکروکړاوبیایې ځواب راکړ.

دګوربت اکانړوریادوی هغه پېژنم ډېره شریفه نجلۍ ده پخوایې ډېردرپه درژوند درلوداوس موسیسې ورته دوه درې کوټې جوړې کړې اوهلته وړاندې دخپموپه سرکې په یوه خېمه کې زموږ ماشومانوته درس وایي فکرکوم تاسې هم موسیسې واله یاست مادهوځواب ورکړاودمننې په ویلودهماغه دوه دریوکوټوخواته چې له سمنټې بولوکوځخه جوړوو ورغلو له وړاندې نه دماشومانواوازونه راتلل چې په لوړاوازېې سبق ویلوخوچې ورنږدې کېدودزړه درزامې زیاتېدله اجازه مووغوښته اوملاشمس الدین ورووړاندې شو یوځل بیامې ترمړاوو ښولاندې دهغې په توروا وغټوحیاناکوسترګوسترګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولګېدې ، ښکلا کتاب په لاس کې نیولی وو او ماشومانو ته یې سبق ویلو دهغې په رنګ کې مې هم پوره بدلون حس کړ دلېوني. په څېر له ملا شمس الدین وړاندې راتېره شوه او ما ته یې سلام وکړ
نوریې په رپېدو نکو شونډو یوه خبره هم نه راتله یوازې دومره یې راته وویل پلار دې څنګه دی هغه یو وخت ناروغ وو
ما هم ترې مننه وکړه او د صحت دعا مې ورکړ
ورته ومې ویل شاګردان دې څنګه دي ؟
ځواب یې را کړ
ښه دي له لوست سره ډېره مینه لري ته ګوره چې زموږ خوا ته بیخي راګوري هم نه خبره مې ورپرې کړه
اخېر تا غوندې ښوونکې لري ځکه خو اوس .....
یو قدم شا ته شوه او په ټیټ غږ یې وویل
هغه زما امانت دې څنګه کړ
زه لږ حیران شوم چې اخیر دا زما سره کوم امانت لري
ورته ومې ویل کوم امانت !؟
په شونډو یې پیکه خندا وغوړېده
ولې هغه پاڼې درته یادوم ته هم لکه چې زما غوندې هېرجن شوی یې !
په زړه کې مې یو ځل بیا د درد څپه تېره شوه ورته ومې ویل
ښکلا و ښه چې هغه مې رانه وړې زه نه وم خبر چې تا سې دلته یاست خو تا باید زه په دغه داستان دومره نه وی ځورولی
هغه لږ جدي شوه
خو تا ویل چې غواړم ستا د ژوند په اړه معلومات ترلاسه کړم هم دا دې غوښتل
پام مې شو چې ملا شمس الدین مې هم ترڅنګ ولاړ دی او دیوه ماشوم نه دیني پوښتنې کوي او موږ هسې د توقع خلاف په خبرو کې دومره وړاندې تللي یو ورته ومې ویل
و ښه دا زما ملګری ملا شمس الدین دی په ابراهیم بن ادهم جومات کې مامت لري
مخ یې نور هم په پړووني کې پټ کړ ځواب یې را کړ
هو پېژنم یې هر وخت په لاسپیکر کې د هغه مسئلې اورم نام خدا شه او خوږ ژغ لري ډېر ښه انسان دی یو څه غلې وه او په ورخطایي. یې زیاته کړه
خو مونه ویل چې څنګه مو دلته ....
مخکې له دې چې خپله خبره بشپړه کړې زه یې په خبره کې ورولوېدم
ملا صیب غواړې ستا له .....و ښه له ګوربت اکا سره وګورې هغه چېرته دی لږ جدي شوه زما خسر یادوئ؟
داخل زمانه وړاندې ملا شمس الدین ځواب ورکړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو خور کې هغه چېرته دی ؟
وړاندې يې يوې وړې خېمې ته ګوته ونيوه چې تېږوا وخښتو يوه باره ورنه تاوو وه او په رنګارنګ جنډو پوښل شوې وه
په هغه خېمه کې دی خوار کې لژنا روغ دی دا زما شومه به درسره لاړه شي د ټولګي خواته په منډه لاړه راته ځرګنده شوه چې لهجه يې اوس هغه پخوانۍ نه ده بيا هلمندۍ شوې ده
بېرته زرراغله يوه وړه نجلۍ يې زموږ خواته راولېږله دا هماغه ماشومه شګوفه وه چې ما پخوا ليدلې وه او اوس ډېره ډنګره شوې وه
له دواړو سره يې سترې مشي وکړل او بيا ورپسې د خېمې په لور روان شوو د يوې وړې خېمې په مينځ کې د شلېدلي کټ ترڅنګ يو بوډا سړی پروت وو اوزګېروي يې کول په بل کونج کې څولوښي اوزړې برستنې ايښې وې شګوفه مخکې شوه او په بوډا سړي يې غږ کړ
بابا ملا صيب راغی تا سره يې کار دی
ګوربت اکا په ځای په سختۍ راکښېناست او زموږ خواته يې وکتل په يوه خالي ځای کې چې زړه خوپا که سطرنجي په کې غوړېدلې وه کښېناستو او داوړو د خبرو حال او احوال پوښتلو وروسته ملا شمس الدين خبره وريا ده کړه ګوربت اکا بې له دې چې څه ووايي د هغه لاس يې پوزې ته او چت کړ ښکل يې کړ او زياته يې کړه
مولوي صيب ته د خير پرښته يې دا خوبه دې په مالوی احسان کړی وي زما هسې هم په دې نړۍ کې وروستۍ شپې اوورځې دي ښکلا لورمې بله پناه نه لري زه يې ګورم چې له همدې غمه هره ورځ او شپه ترسهارپټې اوښکې تويوي هغه ماته وايي چې ستانا ورغۍ اوزهيرحالت ته ژاړم خوزه پوهېږ م ماهم ځواني تېره کړې د هغه سره له دې نه زيات هم د خپل عزت وېره ده زه پوهېږ م چې ښکلا لورمې له مانه هم زيات له خپلې لورشګوفې اوعزت سره مينه لري يوه ځوانه پښتنه بايدهمدا سې وېره ولري بيا ددې غوندې چې بې له خدايه او ما بله سرپناه نه لري هغه زما دوراره کونډه ده خو ماته له لورکمه نه ښکاري زما دکورنۍ د ټولو غړو بېلتون نورزما ملا دتل لپاره ماته کړې ده که نن وي که سبا زه به په دې خاوره خپله آب دانه ختمه کړم او....
لږ دمه شو بيا يې خبرو ته دوام ورکړ
دژوندستونزو نورزما پوښتۍ ماتې کړې دي يو چا چې ټول عمر په خانۍ کې تېر کړی وي او په دسترخوان يې دچم فقيران او ملنګان هروخت راټول شوي وي نوداوسنی سوالګرژوندورته بې اجله مرګ دی...
زه اوس دځان له پاره نه يوازې دشکلا لپاره انديښني کوم چې ديوې ځوانې او بې سرپناه سياسرې اينده به څنګه کېږي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه کونډه ده خوځوانه نجلۍ ده .....په سترګوکې یې اوښکې راډنډشوې اوله څه ځنډوروسته یې بیاخبروته دوام ورکړ
زه نورهغه ... هغه ستاپه زولۍ کې دراچوم ملاشمس الدینه ! ماستادفیض اوبرکت خبرې پخواهم اورېدلي وې زه خبرېدم چې څوځله دې په جومات کې زموږ سره دمرستې غږ اوچت کړی دی
یوځل بیاغلی شو بیایې زماخواته راوکتل اوسترګې یې راغونډې کړې
بچیه ته کټ مټ زماوراره سلطان ته ورته یې لکه چې خدای تالا(تعالی) مې سوالونه قبول کړل تاپه مالوی احسان وکړښکلابه ستاکورودانه نه بلکې ستاوینځه اوغلامه به وي هغه ډېره دردېدلې ته یې خوشحاله وساته هغې له دې پخواهم څوځله په خبروکې ستاپه اړه ماته څه ویلي وو خوزه نه پوهېدم چې هغه ته یې
داهغه شپې وې چې زموږ ددریوواړوله سترګونه ددرد ، خوښۍ ایشاراومینې اوښکې راماتې وې اوشګوفې حیران حیران موږ ته کتل دهغې څېره کټ مټ خپلې مورته ورته وه اوان له دې ماشومتوبه یې په څېره کې هلمندۍ غرنۍ ښکلاپه څپووه

***

په همدې جریان کې یوه بله میاشت هم تېره شوه مورمې یوه ورځ له پلوشې سره هغلته ورغلته ورغله له ښکلاسره یې په خبرې کړې وې کله چې راغله نودهغې دښایست اومظلومیت داستانونه یې بیانول پوره ورځخه متاثره وه هڅه مې داوه چې پلارمې راضي کړي اوښکلاخپل کورته راولي پلارته مې یې داهم ویلي وو چې سلطان زو ی مې بې له دغې نجلۍ دبل چاسره واده نه کوي داخبره که هرچاته وکړې چې یو دلوړوزده کړوخاوند ځوان دې دیوې همداسې سیالې خوکونډې سره دژوند شریکولوته غاړه کېږدي ورته عجیبه ښکاري خودلته دمینې اوانسانیت یوه ګډه جذبه اوپاکه تلوسه موجوده وه چې له انساني همدردۍ پیداشوه په مینه وپالل شوه اوملاشمس الدین دبري تردرشله ورسوله له ښکلاسره تریوځل لیدووروسته مې پلارهم له هغې نه اغېزمن شو ظاهرا یې بیاهم په پخوانوښکنځلوولمانځلم اوپیغورونه یې راکړل نیمګړتیایې یوازې بې وزلي اوبې کوري و ه خو زه اوس دې ټولوته تسلیم وم اوخپله پرېکړه مې کړې وه چې ښکلابه بېرته دخوښیوپه باغ اوبڼ ورګډوم پلارمې په نه زړه غاړه کېښوده په کومه ورځ چې ښکلازماپه نوم شوه له هغې نه دوه ورځې وروسته ګوربت اکاله نړۍ نه سترګې پټې کړې اودژوند پېټۍ یې له اوږو کوزکړه دهغه جنازه ملاشمس الدین وکړه
زه چې کله خېمې ته ورغلم ګڼې ښځې راغونډې وې ښکلامې ولیده چې له منني په ډکوسترګویې زماخواته راوکتل اوپه شونډویې له هیلوډکه موسکاخوره شوه په راتلونکې اونۍ کې زموږ واده ترسره شوملاشمس الدین زمااوښکلانکاح وتړله واده زموږ په کورکې ترسره شو دومره ګڼه ګوڼه نه وه نږدې دوستان موټول رابللي وو دغه محفل وړوکی ووخوخنداپه کې ښه پرېمانه وه دوستانوبه یوبل ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

له تهو کې ترغوږ ورتېرو له چې سلطاني په ایرو کې لال و موندده په لومړي ځل مې حس کړه چې پلارمې هم په دغه پرېکړه څومره خوشحاله دی او دغه کار زما ایثار گڼي

یوه ورځ په خپله کوټه کې ناست وم ښکلا را ته وویل

سلطانه !

ته کټ مټ هماغسې یې زه فکر کوم چې هغه بېرته راژوندی شوی دی او ستا په جامه کې زما ترڅنگ ناست دی ما چې لومړی ځل ولیدې نو فکر مې وکړ چې دهغه روح زما پوښتنې ته راغلی ما وخندل په مخ مې یوه وړه څپېړه ورکړه.

او ته هم زما د کلي ښکلا ته ورته یې چې زه په پرې مین وم دا تصادف بې څه نه نه دی چې تا ته یې یو ځل بیا سلطان او ما ته یې ښکلا پیدا کړه دا وړو وخندل چې په دې کې زموږ د کوټې ورخلاص شو شگوفه په منډه راغله زما غېږې ته یې په خندا ځان راگزار کړ

پلارجانه !پلارجانه ! میوند او به راشیندي

جلال اباد ښار

۵\۸\۱۳۸۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلیکوال چاپ شوي اثار

۱-سانده (شعري ټولګه)
۲- دژوند لوبه(ناول) ژباړه
۳-تلپاتې درد (ادبي ټوټې)
۴-ښکلا(ناول)
۵-وروستی فصل (لنډې کیسې)
۶-ګوره چې هېرمې نه کړې (تذکره)
۷-بې وطنه (لنډې کیسې)
۸-مونوګراف لیکنه

ناچاپ
۱-په نړیوالو ادبیاتو کې دټاګورونډه (څېړنه)
۲-بندیوان (ناول)
۳-تبعید (د سید جمال الدین افغان له افکارو جوړداستان)ژباړه

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library